

ፌዴራል ነገሥት ሀገራዊ

FEDERAL NEGARIT GAZETA

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

አሥራስድስተኛ ዓመት ግንባታ ስራ
አዲስ አበባ ሐምሌ 07 ባለ 2፻፲፯ ዓ.ም

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ጠቅላይ ሚኒስትር
የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

16th Year No. 42
ADDIS ABABA 24th July, 2010

የግንደ

የግንደ ስርዓት (ፊ) 6/2፻፲፯ ዓ.ም

የግንደ ምዝገባና ፈቃድ አዋጅ ... ገጽ 51፻3" 2

CONTENTS

Proclamation No. 686/2010

Commercial Registration and Business Licensing
Proclamation Page 5332

የግንደ ስርዓት (ፊ) 6/2፻፲፯

የግንደ ምዝገባና ፈቃድ አዋጅ

በነፃ ገበያ የኢኮኖሚ ፖሊሲ መሠረት ለማናቸውም የግንደ ሥራ መስክ ምቹ ሁኔታዎችን መፍጠር አስፈላጊ ስለሆነ፤

የግንደ ምዝገባ አፈጻጸምና የግንደ ሥራ ፈቃድ አሰጣጥ ስርዓት የነፃ ገበያ ኢኮኖሚን ለማራመድና ኢኮኖሚያዊ እድገትን ለማስገኘት በሚያስችል መልኩ እንዲሻሻል ማድረግና ሕጋዊ ሆኖ የተሰማራው የግንደ ሕብረተሰብ በዚህ ረገድ የሚያጋጥሙትን መሰናክሎች ለማስወገድ ተገቢውን ክትትል ለማድረግ፣ የግንደ ሕብረተሰብ ከመንግሥት ሊያገኝ የሚገባውን አገልግሎት ለማቀጠልና የአገልግሎት አሰጣጡ ኢኮኖሚያዊ እድገትን እንዲያስገኝ የአሰራር ማሻሻያ ማድረግ በማስፈለጉ፤

የግንደ ምዝገባ ክንውንን እና የግንደ ፈቃድ አሰጣጥን በዘመናዊ ቴክኖሎጂ እንዲደገፍ በማድረግ ለመረጃ አያያዝ አመቺ እንዲሆንና ህገወጥ እንቅስቃሴን ለመግታት እንዲቻል አለምአቀፍ የግንደ ሥራ አመዳደቦችን በመከተልና አስፈላጊ መስፈርቶችን በማስቀመጥ የክትትል ስርዓት መዘርጋት በማስፈለጉ፤

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገመንግሥት አንቀጽ 55/1/ መሠረት የሚከተለው ታውጇል፡፡

PROCLAMATION NO. 686/2010

COMMERCIAL REGISTRATION AND BUSINESS LICENSING PROCLAMATION

Whereas it is necessary to create conducive environment in every field of commercial activity in line with the free market economic policy;

Whereas it is necessary to improve the commercial registration implementation and business licensing issuance systems in a way that will promote free market economy, and that the systems will enable to attain economic development, and to follow up the elimination of impediments that befall the lawfully engaged business community, to expedite the delivery of service it is supposed to get and that it has been necessary to improve the service delivery so that it begets economic development;

Whereas it has been necessary to support commercial registration activities and the issuance of business licenses with modern technology, in order to make them suitable for data management and to install a system of follow up to tackle illegal activities by employing international business classifications and by putting the necessary criteria in place;

Now therefore in accordance with Article 55(1) of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia, it is hereby proclaimed as follows:

ክፍል አንድ
ጠቅላላ ድንጋጌዎች

1. አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ "የንግድ ምዝገባና ፈቃድ አዋጅ ቁጥር 6)' 6/2ሺ.2" ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

2. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፡-

- 1/ "የንግድ ሕግ" ማለት በ09)\$2 ዓ.ም. የወጣው የንግድ ሕግ አዋጅ ቁጥር 1)%6/09)\$2 ነው፤
- 2/ "ነጋዴ" ማለት የሙያ ሥራው አድርጎ ጥቅም ለማግኘት ሲል በንግድ ሕጉ አንቀጽ 5 የተዘረዘሩትን ሥራዎች የሚሠራ ወይም አገልግሎት የሚሰጥ ወይም የንግድ ሥራ ነው ተብሎ በሕግ የሚወሰነውን ሥራ የሚሠራ ማንኛውም ሰው ነው፤
- 3/ "የንግድ ሥራ" ማለት በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /2/ በተተረጎመው መሠረት ነጋዴ የሚሠራው ሥራ ነው፤
- 4/ "አገልግሎት" ማለት ደመወዝ ወይም የቀን ሙያተኛ ክፍያ ያልሆነ፣ ገቢ የሚያስገኝ ማንኛውም አገልግሎት የመስጠት ንግድ ሥራ ነው፤
- 5/ "የአገር ውስጥ ንግድ" ማለት እንደአግባቡ በኢትዮጵያ ውስጥ የንግድ ዕቃ በችርቻሮ ወይም በጅምላ መሸጥ ወይም አገልግሎት መስጠት ወይም የአገር ውስጥ ንግድ ረዳት ሥራ ነው፤
- 6/ "የውጭ ንግድ" ማለት ለሸያጭ የሚሆኑትን የንግድ ዕቃዎች ከኢትዮጵያ ወደ ውጭ መላክ ወይም ከውጭ አገር ወደ ሀገር ውስጥ ማስመጣት ወይም የውጭ ንግድ ረዳት ሥራ ነው፤
- 7/ "የንግድ ዕቃዎች" ማለት ገንዘብና ገንዘብነት ካላቸው ሰነዶች በስተቀር ማንኛውም የሚገዙ ወይም የሚሸጡ ወይም የሚከራዩ ወይም በሌላ ሁኔታ በሰዎች መካከል የንግድ ሥራ የሚከናወንባቸው የሚንቀሳቀሱ ዕቃዎች ማለት ነው፤

PART ONE
GENERAL PROVISIONS

1. Short Title

This Proclamation may be cited as “Commercial Registration and Business Licensing Proclamation No. 686/2010”.

2. Definitions

In this Proclamation, unless the context otherwise requires:

- 1/ “Commercial Code” means the commercial law issued in 1960 under the Commercial Code Proclamation No. 166/1960;
- 2/ “Business Person” means any person who professionally and for gain carries on any of the activities specified under Article 5 of the Commercial Code, or who dispenses services, or who carries on those commercial activities designated as such by law;
- 3/ “commercial activity” means any activity carried on by a business person as defined under sub article (2) of this Article;
- 4/ “service” means any commercial dispensing of service for consideration other than salary or wages;
- 5/ “domestic trade” means wholesale or retail of goods or the dispensing of services or operating as a domestic trade auxiliary in Ethiopia as may be appropriate;
- 6/ “foreign trade” means the exporting from or importing into Ethiopia of goods for sale or operating as a foreign trade auxiliary;
- 7/ “goods” means any movable goods that are being purchased or sold or leased or by which any commercial activity is conducted between persons except monies in any form and securities;

- 05/ "አግባብ ያለው ባለስልጣን" ማለት የንግድና ኢንዱስትሪ ሚኒስቴር ወይም ጉዳዩ የሚመለከተው የክልል ቢሮ ወይም የኢትዮጵያ ኢንቨስትመንት ኤጀንሲ ነው፤
- 06/ "ሚኒስቴር" ወይም "ሚኒስትር" ማለት የንግድና ኢንዱስትሪ ሚኒስቴር ወይም ሚኒስትር ነው፤
- 07/ "ክልል" ማለት በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግሥት አንቀጽ #7 ንዑስ አንቀጽ (1) የተመለከቱትን ማለት ሲሆን ለዚህ አዋጅ አፈጻጸም ሲባል የአዲስ አበባ እና የድሬዳዋ አስተዳደርንም ይጨምራል፤ እንዲሁም በንግድ ህጉ "ጠቅላይ ግዛት" የሚለው ክልል ተብሎ ይነበባል፤
- 08/ "ቢሮ" ማለት የክልል ንግድና ኢንዱስትሪ ቢሮ ወይም ሌላ የሚመለከተው ቢሮ ወይም የክልል የኢንቨስትመንት ፈቃድ ለመስጠት ሥልጣን የተሰጠው አካል ነው፤
- 09/ "ሰው" ማለት ማንኛውም የተፈጥሮ ሰው ወይም በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው፤
- ! / "ደንብ" ማለት ይህን አዋጅ ለማስፈጸም የሚወጣ ደንብ ነው፤
- ! 1/ "የግብርና ልማት" ማለት የቋሚና የዓመታዊ ሰብሎች ልማት፣ እንዲሁም የእንስሳትና የግሣ ሀብት ልማት ፣ የደንና የዱር እንስሳት ልማት እና የአበባ፣ የአትክልትና ፍራፍሬ ተክልና ተዋጽኦ ነው፤
- ! 2/ "የንግድ ምዝገባ" ማለት በንግድ ሕጉ በአንቀጽ 1)5 ላይ የተገለጸው ይዘት ያለው ምዝገባ ነው፤
- ! 3/ "ማስፋፋት ወይም ማሻሻል" ማለት በኢንቨስትመንት አዋጅ ቁጥር 2) /09(4 አንቀጽ 2/8/ የተሰጠው ትርጓሜ ይኖረዋል፤
- ! 4/ "የንግድ ረዳት" ማለት በንግድ ሕግ ከአንቀጽ #4 እስከ አንቀጽ %2 የተመለከቱት የንግድ ወኪሎች፣ ደላሎች እና ባለሙያዎች የኖሩት ናቸው፤
- ! 5/ "ተገቢ ያልሆነ የንግድ ሥራ" ማለት ማንኛውንም ንግድን የሚመለከት ሕግ ድንጋጌዎችን የሚጥስ ማንኛውም ድርጊት ነው፤

- 15/ "appropriate authority" means the Ministry of Trade and Industry or the appropriate regional bureau or the Ethiopian Investment Agency;
- 16/ "Minister" or "Ministry" means the Minister or the Ministry of Trade and Industry;
- 17/ "region" means any of those regions specified under Article 47 sub article (1) of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia and for the purpose of this Proclamation includes the Addis Ababa and Dire Dawa administrations. Also the term "Teklay Gizat" in the Commercial Code shall be read as "region";
- 18/ "bureau" means regional trade and industry bureau or another appropriate bureau or regional body empowered to issue investment permit;
- 19/ "person" means any natural or juridical person;
- 20/ "regulations" means regulations issued to implement this Proclamation;
- 21/ "agricultural development" means the production of perennial and annual crops as well as the development of animal and fishery resources, forest, wildlife, and the plantations of floriculture, vegetables and horticulture and products thereof;
- 22/ "commercial registration" means registration comprising the particulars under Article 105 of the Commercial Code;
- 23/ "expansion" or "upgrading" shall have the meaning given to them under Article 2 sub article (8) of the Re-enactment of the Investment Proclamation No. 280/2002;
- 24/ "trade auxiliary" means commercial agents, commercial brokers and commission agents prescribed under Article 44 to 62 of the Commercial Code;
- 25/ "unfair trade practice" means any act of violation of any provisions of trade related laws;

- ! 6/ "መዝጋቢ መስሪያ ቤት" ማለት ሚኒስቴሩ ወይም የሚኒስቴሩ ቅርንጫፍ ወይም የንግድ ምዝገባ እና የንግድ ሥም ምዝገባ እንዲያከናውን ሚኒስቴሩ የወከለው ቢሮ ወይም የኢትዮጵያ የኢንቨስትመንት ኤጀንሲ ነው፤
- ! 7/ "አስመጪ" ማለት የንግድ ዕቃዎችን በየብስ ወይም በባህር ወይም በአየር ከውጭ ሀገር ወደ ኢትዮጵያ የሚያስመጣ ሰው ነው፤
- ! 8/ "ላኪ" ማለት የንግድ ዕቃዎችን በየብስ ወይም በባህር ወይም በአየር ከኢትዮጵያ ወደ ውጭ ሀገር የሚልክ ሰው ነው፤
- ! 9/ "የበጀት ዓመት" ማለት በኢትዮጵያ የዘመን አቆጣጠር ከሐምሌ 1 ቀን እስከ ሰኔ " ቀን ያለው ጊዜ ነው፤
- " / "ልዩ የምዝገባ መለያ ቁጥር" ማለት የግለሰብ ነጋዴ ወይም የንግድ ማህበራት የግብር ከፋይ መለያ ቁጥር ነው፤
- " 1/ "የጅምላ ሻጭ" ማለት የንግድ ዕቃዎችን ከአምራች ወይም ከአስመጪ ገዝቶ ለቸርቻሪ የሚሸጥ ማንኛውም ሰው ሲሆን አምራች ወይም አስመጪ የንግድ ዕቃዎችን ለቸርቻሪ ወይም ለጅምላ ሻጭ ሲሸጥ በጅምላ ንግድ ውስጥ እንደተሳተፈ ይቆጠራል፤
- " 2/ "የቸርቻሪ ሻጭ" ማለት የንግድ ዕቃዎችን ከጅምላ ሻጭ ወይም ከአምራች ወይም ከአስመጪ ገዝቶ ለሸማች ወይም ለተጠቃሚ የሚሸጥ ማንኛውም ሰው ሲሆን ጅምላ ሻጭ ወይም አምራች ወይም አስመጪ የንግድ ዕቃዎችን ለሸማች ወይም ለተጠቃሚ ሲሸጥ የቸርቻሪ ንግድ ውስጥ እንደተሳተፈ ይቆጠራል፤
- " 3/ "የፌዴራል መንግሥት ሃይማኖት DRJ T" ማለት የፌዴራል መንግሥት የልማት ድርጅቶች xêJ qፏR !5ፕ09)' 4 m\rT ytì Ì m DRJ T wYM h# #M xKs!xñC\$ bፌዴራል mNG| T ytĀz yNGD tì M nW፤
- " 4/ "የክልል የመንግሥት የልማት ድርጅት" ማለት በክልል መንግሥት የሚቋቋም የልማት ድርጅት ነው፤
- " 5/ "መሠረታዊ የንግድ ዕቃ ወይም አገልግሎት" ማለት በገበያ ላይ እጥረት በመፈጠሩ ምክንያት ተገቢ ያልሆነ የንግድ ሥራ ሊያስከትል የሚችል ከሸማች የየዕለት ፍላጎት ጋር የተገናኘ የንግድ ዕቃ ወይም አገልግሎት ነው፤

- 26/ "registering office" means the Ministry or the branch of the Ministry or bureau delegated by the Ministry to conduct commercial registration and trade name registration or the Ethiopian Investment Agency;
- 27/ "importer" means any person who imports goods from abroad via land or sea or air into Ethiopia;
- 28/ "exporter" means any person who exports goods abroad via land or air or sea from Ethiopia;
- 29/ "budget year" means the time from the 1st day of Hamle to 30th day of Sene according to the Ethiopian calendar;
- 30/ "special identification number of registration" means taxpayers identification number of individual business persons or of business organizations;
- 31/ "wholesaler" means any person who sells goods to a retailer after buying them from a manufacturer or an importer or when a manufacturer or an importer sells goods to a retailer or to a wholesaler is considered to have been engaged in wholesale business;
- 32/ "retailer" means any person who sells goods to consumers or users after buying them from a wholesaler or a manufacturer or an importer or when a wholesaler or a manufacturer or an importer sells goods to consumers or users is considered to have been engaged in retail business;
- 33/ "federal public enterprise" means an enterprise established in accordance with Public Enterprises Proclamation No. 25/1992 or a business organization whose shares are totally owned by the federal government;
- 34/ "regional public enterprise" means a public enterprise established by a regional state;
- 35/ "basic goods or services" mean goods or services related to the daily need of consumers, the shortage of which in the market may lead to unfair trade practice;

" 6/ "የሙያ ብቃት መስፈርት" እና "የሙያ ብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት" ማለት እንደ ቅደም ተከተሉ የንግድ ፈቃድ ለሚሰጥባቸው የንግድ ስራ መስኮች የሚመለከተው የሴክተር መስሪያ ቤት እንደ አስፈላጊነቱ እንዲሟሉ የሚጠይቃቸው ስራ የሚያከናውኑ ባለሙያዎች መኖርን፣ ለስራ አስፈላጊ የሆኑ የመሥሪያ ቤታ እና መሣሪያዎች መሟላትን፣ ተሰርቶ የሚወጣውን ምርት ለማምረት ወይም አገልግሎት ለመስጠት የሚያስፈልግ የአሰራር ስርአትን እና የሚያስፈልጉ ግብአቶችን በተመለከተ የሚወጡ መስፈርቶች እና እነዚህን መስፈርቶች በማሟላት የሚሰጥ የምስክር ወረቀት ነው፤

" 7/ በወንድ ያታ የተገለፀው የሴትንም ያካትታል።

3. ዓላማዎች

ይህ አዋጅ፡-

- 1/ የንግድ ዘርፍ የሀገሪቱን የኢኮኖሚ ዕድገት የሚደግፍበትን ሁኔታ የማጠናከር፤
- 2/ የንግድ ምዝገባና የንግድ ሥራ ፈቃድ አሰጣጥ ሥርዓትን በአግባቡ በማደራጀት የንግድን ዘርፍ ጎጂና ተገቢ ካልሆኑ እንቅስቃሴዎች የመከላከል፤
- 3/ በንግድ ዘርፍ መንግሥት ሊኖረው የሚገባውን መረጃ በአግባቡ ለመያዝ የሚያስችለውን ሁኔታ የማመቻቸት፤
- 4/ ለንግድ ሥራ እንቅስቃሴዎች ምቹ ሁኔታዎችን የመፍጠር፤

ዓላማዎች አሉት።

4. የአፈፃፀም ወሰን

የንግድ ፈቃድን የሚመለከቱ የዚህ አዋጅ ድንጋጌዎች በዚህ አዋጅ አንቀጽ " ንዑስ አንቀጽ (1) ከተመለከቱት የንግድ ሥራዎች በስተቀር በሌላ ማናቸውም የንግድ ሥራ በተሰማራ ሰው ላይ ተፈጻሚ ይሆናሉ።

36/ "requirements of professional competence" and "certificate of professional competence" mean requirements set by the relevant sectoral government institution to be fulfilled as appropriate with respect to commercial activities for which business license is issued, concerning, the presence of professionals to perform specific duties, the fulfillment of the necessary premise and equipments in order to carry on the business, the working process necessary for the production of a product or service and the necessary inputs and certificate issued upon fulfillment of these requirements, respectively;

37/ any expression in the masculine gender includes the feminine.

3. Objectives

This Proclamation shall have the objectives:

- 1/ strengthening the situations where the trade sector can be supportive of the economic development of the country;
- 2/ protecting the trade sector from detrimental and unfair activities by appropriately organizing the systems of commercial registration and business licensing;
- 3/ facilitating the keeping of data regarding the trade sector by the government;
- 4/ creating conducive situations for commercial activities.

4. Scope of Application

The provisions of this Proclamation relating to business licenses shall apply to any person engaged in any commercial activity other than those specified under Article 30 sub article (1) of this Proclamation.

ክፍል ሁለት
ስለንግድ ምዝገባ

5. የንግድ መዝገብ ስለማቋቋም

- 1/ በሚኒስቴሩ የሚተዳደር ሀገር አቀፍ ተፈጻሚነት ያለው የንግድ መዝገብ በዚህ አዋጅ ተቋቁሟል።
- 2/ እያንዳንዱ ቢሮ ወይም የኢትዮጵያ ኢንቨስትመንት ኢጀንሲ ሚኒስቴሩ በሚሰጠው ውክልናና በዚህ አዋጅ መሠረት የንግድ ምዝገባ ያከናውናል።

6. በንግድ መዝገብ ስለመመዘገብ

- 1/ ማንኛውም ሰው በንግድ መዝገብ ሳይመዘገብ ማናቸውም የንግድ ፈቃድ የሚያስፈልገውን የንግድ ሥራ መሥራት አይችልም።
- 2/ ማንኛውም ሰው በንግድ መዝገብ የሚመዘገበው ዋና መስሪያ ቤቱ ባለበት ሥፍራ ይሆናል።
- 3/ ማንኛውም ሰው በተለያዩ ክልሎች የተለያዩ የንግድ ሥራ ቢሠራም በንግድ መዝገብ የሚመዘገበው አንድ ጊዜ ብቻ ይሆናል።
- 4/ በብዙ ስፍራዎች ቅርንጫፍ መስሪያ ቤት የሚከፍት ማንኛውም ሰው ሥራ ከመጀመሩ በፊት ቅርንጫፍ መስሪያ ቤቱ በሚገኝበት ስፍራ ላለው መዝጋቢ መስሪያ ቤት አግባብነት ያለውን የማመልከቻ ቅጽ በመሙላትና የንግድ ምዝገባ ምስክር ወረቀትና የንግድ ፈቃድ ፎቶ ኮፒ በማያያዝ የቅርንጫፍ መስሪያ ቤቱን አድራሻ እና ልዩ የምዝገባ መለያ ቁጥሩን ያሳውቃል።
- 5/ በንግድ ሕግ አንቀጽ 1)5 እንደተደነገገው ማንኛውም ሰው በንግድ መዝገብ ሲመዘገብ የንግድ ስሙ ከሌላ ነጋዴ ጥቅም ጋር የማይጋጭ መሆኑን በማረጋገጥ በንግድ ምዝገባ ውስጥ መካተት አለበት።
- 6/ ይህ አዋጅ ከመውጣቱ በፊት በስራ ላይ በነበሩት ሕጎች መሠረት በንግድ መዝገብ የተመዘገበ ወይም ሳይመዘገብ ነገር ግን በማናቸውም ሥልጣን ባለው መንግሥታዊ አካል ፈቃድ ተሰጥቶት የንግድ ሥራ የሚሠራ ማንኛውም ሰው አዋጁ ከጸናበት ቀን ጀምሮ በ02 ወራት ጊዜ ውስጥ በዚህ አዋጅ መሠረት በንግድ መዝገብ መመዘገብ ይኖርበታል።

PART TWO
COMMERCIAL REGISTRATION

5. Establishment of Commercial Register

- 1/ A commercial register administered by the Ministry and which has a nationwide application is hereby established by this Proclamation.
- 2/ Each bureau or the Ethiopian Investment Agency, in accordance with the power delegated to it by the Ministry and pursuant to this Proclamation, shall conduct commercial registration.

6. Registration in the Commercial Register

- 1/ No person shall engage in any commercial activity which requires business license without being registered in the commercial register.
- 2/ Any person shall be registered in the commercial register, at the place where the head office of his business is situated.
- 3/ Any person shall register in the commercial register only once, even though he carries on different commercial activities in different regions.
- 4/ Any person who opens branch offices in many places shall inform the registering office where his branch office is situated, the address of the branch office and his special identification number of registration by completing the appropriate application form and attaching photocopies of his commercial registration certificate and business license before commencing operation.
- 5/ As provided for under Article 105 of the Commercial Code, when any person is being registered in the commercial register, the trade name shall be included in the commercial registration by verifying that it is unlikely to create conflict with the interest of another business person.
- 6/ Any person, who is not registered in the commercial register in accordance with the laws which were in force prior to the coming into force of this Proclamation, but who has been carrying on a commercial activity under a license from any authorized government body, shall be registered pursuant to this Proclamation within 12 months from the effective date of this Proclamation.

- 3/ አመልካቹ የውጭ ባለሀብት ከሆነ የኢንቨስትመንት ፈቃድ፣
- 4/ እንደ ሀገር ውስጥ ባለሀብት የሚቆጠር የውጭ ሀገር ዜጋ ከሆነ ከኢትዮጵያ ኢንቨስትመንት ኤጀንሲ የተሰጠ ይህንን የሚያረጋግጥ ሰነድ፣
- 5/ ዕድሜው 08 ዓመት የሞላው መሆኑን የሚያረጋግጥ ሰነድ፣
- 6/ የዋና መሥሪያ ቤቱ እና ያለም ከሆነ የቅርንጫፍ መሥሪያ ቤቶቹን ትክክለኛ አድራሻ፣ እና
- 7/ ለንግድ ሥራ የሚጠቀምበት ቤት የራሱ ከሆነ የባለይዞታነት ካርታ፣ የኪራይ ከሆነ በሰነድ አረጋጋጭ የተረጋገጠ የኪራይ ውል እና ስለቤቱ አድራሻ ከቀበሌ መስተዳድር የሚሰጥ ማረጋገጫ።

- 3/ where the applicant is a foreign investor his investment permit,
- 4/ where the applicant is a foreigner considered as a domestic investor, a document issued by Ethiopian Investment Agency to testify this,
- 5/ a document which testifies that he has attained the age of 18,
- 6/ the exact address of the head office and branch offices of his business if any, and
- 7/ if the office of his business is his own a title deed or if it is a leased one an authenticated contract of lease and a verification issued by kebele administration as to the address of the office.

01. አክሲዮን ማህበር ያልሆነ የንግድ ማህበር የንግድ ምዝገባ

11. Commercial Registration of a Business Organization Other than a Share Company

- 1/ አመልካቹ በመቋቋም ላይ ያለ አክሲዮን ማህበር ያልሆነ የንግድ ማኅበር ከሆነ የማመልከቻ ቅጹን በመሙላት እንደአግባቡ ከሚከተሉት ሰነዶች ጋር በማያያዝ መሥራቾቹ ወይም ወኪላቸው ማቅረብ አለባቸው፡-
 - ሀ/ ማመልከቻው የተፈረመው በወኪል ከሆነ በሁሉም መስራቾች አባላት የተሰጠ የውክልና ሥልጣን ማረጋገጫ ሰነድ፣ የወኪሉ እና የሥራ አስኪያጁ የቀበሌ መታወቂያ ወይም የፀና ፓስፖርት ፎቶ ኮፒ እና ሥራ አስኪያጁ በስድስት ወር ጊዜ ውስጥ የተነሳው ጉርድ ፎቶግራፍ፣
 - ለ/ የማኅበሩ የመመስረቻ ጽሑፍ እና የመተዳደሪያ ደንብ ዋና ቅጂዎች፣
 - ሐ/ በማኅበሩ ውስጥ የውጭ አገር ዜግነት ያላቸው ግለሰቦች በአባልነት ካሉ እንደ አገር ውስጥ ባለሀብት የተቆጠሩበት ሠነድ ወይም የኢንቨስትመንት ፈቃድ እና የኢያንዳንዳቸው የፀና ፓስፖርት ገጾች ፎቶኮፒ፣

- 1/ Where the applicant is a business organization other than a share company, under formation; the founders or their attorney shall submit the following documents as may be appropriate, together with the application format:
 - a) where the application is signed by an attorney; a power of attorney given by all of the founders, photocopies of kebele identification card or valid passport of the attorney and the manager and the passport size photographs of the manager taken within six months time,
 - b) original copies of memorandum and articles of association,
 - c) where there are foreign nationals as members of the business organization; documents evidencing that the foreign nationals are considered as domestic investors or their investment permits and photocopies of pages of their valid passports,

መ/ በሚቋቋመው ማኅበር ውስጥ ባለአክሲዮን የሆነ የውጭ ሀገር የሕግ ሰው ነት ያለው አካል ካለ የዚህ አካል የመቋቋሚያ የምስክር ወረቀት፣ የመመሥረቻ ጽሁፍና የመተዳደሪያ ደንብ ወይም ተመሳሳይ ሰነድ ዋናና የተረጋገጠ ቅጂ እና አዲስ በሚቋቋመው ማኅበር ውስጥ ለመግባት መወሰኑን የሚያሳይ በአገሩ ውልና ማስረጃ ጽሕፈት ቤት የተረጋገጠ ቃለ-ጉባኤ ወይም ደብዳቤ ፎቶኮፒ እና የሕግ ሰውነት ያለው አካል የውጭ ሀገር የንግድ ማህበር ከሆነ የኢንቨስትመንት ፈቃድ፣

ሠ/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 0 ንዑስ አንቀጽ (6) እና (7) የተጠቀሱት ሰነዶች፣ እና

ረ/ በዚህ ንዑስ አንቀጽ ከፊደል ተራ (ሀ) እስከ (መ) የተጠቀሱት ሰነዶች ትክክለኛነት በኢትዮጵያ ውስጥ ባሉ አግባብነት ባላቸው አካላት ተረጋግጠው መቅረብ አለባቸው።

2/ የአክሲዮን ማህበር ያልሆነ የንግድ ማህበር ሥራ አስኪያጅ ከአንድ በላይ በሆኑ ማናቸውም የንግድ ማህበሮች ውስጥ በተደራረቡበት ሥራ አስኪያጅ ሊሆን አይችልም።

3/ የአክሲዮን ማህበር ያልሆነ የንግድ ማህበር በንግድ መዝገብ ከመመዝገቡ በፊት ከአባላት በመዋጮ ከሚሰበሰበው የማህበሩ ካፒታል ውስጥ በጥሬ ገንዘብ የሚዋጣው ገቢ ለመደረጉ የባንክ ማረጋገጫ እና በአይነት ለሚዋጣው አግባብነት ያላቸው ሰነዶች መቅረብ አለባቸው።

4/ መዝጋቢው መሥሪያ ቤት በምስረታ ላይ ላለው አክሲዮን ማህበር ያልሆነ የንግድ ማህበር የማህበሩ የገንዘብ መዋጮ ካፒታል በባንክ በዝግ ሂሳብ እንዲቆይ ለባንኩ ደብዳቤ ይጽፋል።

5/ አክሲዮን ማህበር ያልሆነ የንግድ ማህበር በንግድ መዝገብ ከገባና የህግ ሰውነት ካገኘ በኋላ በአይነት የተደረጉ መዋጮዎች ለተቋቋመው ማህበር ለመዛወራቸው ከሚመለከታቸው የመንግሥት መሥሪያ ቤቶች የሚሰጡ ማረጋገጫዎች ለመዝጋቢው መሥሪያ ቤት መቅረብ አለባቸው።

6/ የማኅበሩ የንግድ ምዝገባ ሲጠናቀቅ በዝግ ሂሳብ የተቀመጠው የማኅበሩ ካፒታል እንዲለቀቅ መዝጋቢው መስሪያ ቤት ለባንኩ ደብዳቤ ይጽፋል።

d) where there is a foreign juridical person involved in the business organization under formation; its certificate of incorporation, originals and authenticated copies of its memorandum and article of association or similar document, a notarized minutes of resolution passed by the authorized organ of the juridical person to join the business organization and an investment permit where the juridical person is a foreign business organization,

e) documents prescribed under sub-article (6) and (7) of Article 10 of this Proclamation, and

f) documents mentioned from paragraph (a) to (d) of this sub-article shall be submitted after authentication by appropriate bodies in Ethiopia.

2/ The manager of a business organization other than a share company shall not be a manager in more than one any business organization at the same time.

3/ Before the registration of a business organization other than a share company in the commercial register, there shall be submitted a bank statement that the capital of the business organization to be contributed in cash has been deposited and all appropriate documents relating to contribution in kind.

4/ The registering office shall write a letter to the bank for the capital to be contributed in cash of the business organization other than a share company, under formation, to be deposited in a blocked bank account.

5/ After a business organization other than a share company has entered commercial register and obtained legal personality, testimonials issued by appropriate government office, which show all contributions in kind have been transferred to the newly formed business organization, shall be submitted to the registering office.

6/ Where the commercial registration of the business organization is completed, the registering office shall write a letter to the bank to release the capital of the business organization kept in a blocked account.

3/ ማመልከቻው የተፈረመው በወኪል ከሆነ በድርጅቱ የበላይ ኃላፊ የተወከለበት ሰነድ እና የወኪሉ የቀበሌ መታወቂያ ወይም ፓስፖርት ፎቶ ኮፒ፤

4/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 0 ንዑስ አንቀጽ (6) እና (7) የተጠቀሱት ሰነዶች፤
ከማመልከቻው ጋር አያይዞ በማቅረብ መመዘገብ አለበት።

05. የንግድ እንደራሴ የንግድ ምዝገባ

አመልካቹ በውጭ አገር ያለ የንግድ ማህበርን ወይም ግለሰብ ነጋዴን የሚወክል የንግድ እንደራሴ በሆነ ጊዜ፡-

1/ ትክክለኛነታቸው በኢትዮጵያ ውስጥ ባሉ አግባብነት ባላቸው አካላት የተረጋገጡ፡-

ሀ/ ወካዩ የንግድ ማህበር በተቋቋመበት አገር ወይም ወካዩ ነጋዴ በሚሠራበት አገር የተመዘገበ ሕጋዊ ሕልውና ያለው መሆኑን የሚያረጋግጥ ማስረጃ፤

ለ/ ወካዩ የንግድ ማህበር ከሆነ የመመሥረቻ ጽሑፍና መተዳደሪያ ደንብ ወይም ድርጅቱ የተቋቋመበት ተመሳሳይ ሰነድ ዋና ቅጂ፤

2/ ለበጀት ዓመቱ ለደመወዝና ለሥራ ማስኬጃ የሚሆን በ.ያንስ 1)ሺ /አንድ መቶ ሺ/ የአሜሪካን ዶላር ወደ ሀገር ውስጥ ለማስገባቱ ከባንክ የተሰጠ ማረጋገጫ፤

3/ እንደራሴው በወካዩ ነጋዴ በእንደራሴነት የተሾመበት አግባብ ባለው መሥሪያ ቤት የተረጋገጠ ማስረጃ ዋና ቅጂ እና የቀበሌ መታወቂያ ወይም የፓስፖርት ፎቶ ኮፒ፤

4/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 0 ንዑስ አንቀጽ (6) እና (7) የተጠቀሱት ሰነዶች፤
ከማመልከቻው ጋር ተያይዞ ለሚኒስቴሩ መቅረብ አለባቸው።

06. የንግድ ምዝገባ ለውጥ ወይም ማሻሻያ

1/ ማናቸውም የንግድ ምዝገባ ለውጥ ወይም ማሻሻያ ጥያቄ የምዝገባ ለውጥ ወይም ማሻሻያ ውሳኔ በተደረገ በሁለት ወር ጊዜ ውስጥ አግባብ ያለውን የማመልከቻ ቅጽ በመሙላት መቅረብ አለበት።

3) where the application is signed by an agent, document of agency issued by head of the enterprise and copy of the agent’s kebele identity card or passport,

4) documents prescribed under sub article (6) and (7) of Article 10 of this Proclamation, shall be submitted together with the application for registration.

15. Commercial Registration of a Commercial Representative

Where the applicant is a commercial representative of a foreign-based business organization or sole business person:

1) authenticated documents by appropriate bodies in Ethiopia:

a) proof of registration and juridical existence of the principal business organization in the country of its registration or in the country where the principal business person operates,

b) where the principal is a business organization its original copies of memorandum and article of association or similar documents;

2) a bank confirmation for having brought into the country a minimum of USD 100,000 (One Hundred Thousands United States Dollar) for office operation and salary expenditure for the budget year,

3) an authenticated proof of appointment of the representative by the principal business person as its commercial representative and photocopies of his kebele identity card or passport,

4) documents prescribed under sub article (6) and (7) of Article 10 of this Proclamation, shall be submitted to the Ministry together with the application.

16. Alteration and Amendment of Commercial Registration

1) Any alteration or amendment of a commercial register shall be submitted by completing the appropriate application form within two months from the date the alteration or amendment has been made.

08. ስለንግድ ምዝገባ ዕድሳት

- 1/ የንግድ ምዝገባ እድሳት የንግድ ምዝገባ የተደረገበት በጀት ዓመት ካለቀ በኋላ ባለው በዚህ አዋጅ አንቀጽ "6 ንዑስ አንቀጽ (2) በተደነገገው ያለቅጣት የንግድ ፈቃድ ማሳደሻ የጊዜ ወሰን ውስጥ በየበጀት ዓመቱ ወይም የወደፊት 5 ዓመታት በአንድ ጊዜ መከናወን አለበት።
- 2/ የዚህ አዋጅ አንቀጽ "6 ንዑስ አንቀጽ (03) ድንጋጌ የኢትዮጵያ የገቢዎችና ጉምሩክ ባለስልጣን በዚህ አዋጅ ከተመለከተው ውጭ የተለየ የሂሳብ መዝገያ በጀት አመት ለሚፈቅድላቸው ነጋዴዎች የንግድ ምዝገባ እድሳት ተፈፃሚ ይሆናል።
- 3/ የንግድ ምዝገባው እድሳት በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) እና (2) መሠረት ካልተከናወነ የንግድ ምዝገባው ይሰረዛል።

09. ምትክ የንግድ ምዝገባ ምስክር ወረቀት ስለመስጠት

- 1/ የምዝገባ የምስክር ወረቀት የጠፋበት ወይም የተበላሸበት ማንኛውም ሰው ቀደም ሲል ምዝገባውን ላከናወነበት መዝጋቢ መስሪያ ቤት ምትክ የምዝገባ የምስክር ወረቀት እንዲሰጠው በጽሁፍ ማመልከት ይችላል።
- 2/ የተሰጠው የምዝገባ የምስክር ወረቀት የተበላሸበት ወይም የጠፋበት ማንኛውም ሰው ምትክ እንዲሰጠው ሲጠይቅ የምስክር ወረቀቱ እንዴት እንደጠፋ ወይም እንደተበላሸ የሚገልጽ መግለጫ እንደሚገባበት በራሱ ወይም በሥራ አስኪያጁ ከተፈረመ ማመልከቻ ጋር ለመዝጋቢው መስሪያ ቤት ማቅረብ አለበት።
- 3/ መዝጋቢው መስሪያ ቤት ማመልከቻው ከመግለጫ ጋር ሲቀርብለት የተበላሸ የምስክር ወረቀት ከሆነ እንዲመለስ ካደረገ በኋላ አግባብ ያለውን ክፍያ አስከፍሎ ምትክ የምዝገባ ምስክር ወረቀት ለመስጠት ይችላል።

10. ምዝገባው ስለሚፀናበት ጊዜ

ማንኛውም የንግድ ምዝገባ የሚፀናው አመልካቹ በንግድ መዝገብ ከተመዘገበበት ዕለት ጀምሮ ነው።

18. Renewal of Commercial Registration

- 1) Renewal of commercial registration shall be made every year or for the future 5 years all together, within the time after the completion of the budget year of the registration, which is set for the renewal of business license without penalty as provided for under Article 36 sub article (2) of this Proclamation.
- 2) The provision of Article 36 sub article (13) of this Proclamation shall apply to the renewal of commercial registration of the business persons, for whom a different accounts budget year other than the one provided for in this Proclamation has been designated by the Ethiopian Revenue and Customs Authority.
- 3) The commercial registration shall be cancelled if its renewal has not been made pursuant to sub article (1) and (2) of this Article.

19. Issuance of Substitute Certificate of Registration

- 1) Any person, whose certificate of registration is lost or damaged, may apply in writing to the registering office that made the earlier registration and obtain a substitute certificate of registration.
- 2) A person whose registration certificate is damaged or lost, shall, request for issuance of a substitute by submitting a written application signed by him or the manager, to the registering office explaining how the registration certificate got damaged or lost.
- 3) Upon receipt of the application with the explanation, the registering office shall, if it is a damaged certificate, cause its return and issue a substitute registration certificate on payment of fee as prescribed in the regulation.

20. Effective Date of Registration

Any commercial registration shall be effective from the date of the registration of the applicant in the commercial register.

1. የመረጃ ቅጂ ስለመጠየቅ

- 1/ በንግድ መዝገብ ውስጥ የሰፈረው ዝርዝር ቅጂ ወይም የዝርዝር በአጭር የተውጣጣ ቅጂ ወይም ተፈላጊው ዝርዝር ያልተመዘገበ ሲሆን ይህንኑ የሚያረጋግጥ ምስክር ወረቀት እንዲሰጠው ወይም የንግድ ምዝገባው የተሰረዘ ለመሆኑ ማስረጃ እንዲሰጠው የሚጠይቅ ሰው ጥያቄውን ለመዝጋቢው መስሪያ ቤት በጽሁፍ ማቅረብ አለበት።
- 2/ መዝጋቢው መስሪያ ቤት በደንቡ የተመለከተውን አግባብ ያለውን ክፍያ አስከፍሎ ቅጂውን ወይም የምስክር ወረቀቱን ለአመልካቹ ይሰጠዋል።

ክፍል ሦስት
ስለንግድ ስም ምዝገባ

1. የንግድ ስም መዝገብ ስለማቋቋም

- 1/ በሚኒስቴሩ የሚተዳደር የንግድ ስም መዝገብ በዚህ አዋጅ ተቋቁሟል።
- 2/ ሚኒስቴሩ ወይም የሚኒስቴሩ ቅርንጫፍ ጽህፈት ቤት ወይም ከሚኒስቴሩ በሚሰጣቸው ውክልና መሠረት የክልል ቢሮዎች ወይም የኢትዮጵያ ኢንቨስትመንት ኤጀንሲ የንግድ ምዝገባ በሚያከናውኑበት ጊዜ ከዚህ ቀጥሎ በተመለከተው አኳኋን የንግድ ስም ምዝገባ ያከናውናሉ።

3. የሚኒስቴሩ ተግባር

ሚኒስቴሩ፡-

- 1/ የንግድ ስም ምዝገባ ያከናውናል፤
- 2/ ከእያንዳንዱ ቢሮ ወይም ከኢትዮጵያ ኢንቨስትመንት ኤጀንሲ የሚላክለትን የንግድ ስም ምዝገባ በማዕከላዊ የንግድ ስም መዝገብ ይመዘግባል፤ ተዛማጅ መረጃዎችን ይይዛል፤
- 3/ እያንዳንዱ ቢሮ ወይም የኢንቨስትመንት ኤጀንሲ ለምዝገባ የቀረበለትን የንግድ ስም ከመመዝገቡ በፊት ስለንግድ ስም መረጃ ሲጠይቅ ወዲያውኑ ይሰጣል፤
- 4/ በዚህ አዋጅ ስለንግድ ስም ምዝገባ የተደነገገው በአግባቡ ሥራ ላይ እንዲውል ለክልል ቢሮ እና ለኢትዮጵያ ኢንቨስትመንት ኤጀንሲ ውክልና እና ድጋፍ ይሰጣል።

21. Request for Copies of Entries

- 1) Any person requesting for a copy of an entry made in a commercial register or a copy of an extract of entry or a certificate of no entry or a certificate of cancellation of registration shall submit a written request to the registering office.
- 2) The registering office shall issue to the applicant the required copy or certificate upon payment of the appropriate fee prescribed in the regulation.

PART THREE
REGISTRATION OF TRADE NAME

22. Establishment of Trade Name Register

- 1) A trade name register to be administered by the Ministry is hereby established by this Proclamation.
- 2) The Ministry or the branch of the Ministry or regional bureaus or the Ethiopian Investment Agency based on the delegation given to it by the Ministry shall conduct trade name registration as indicated herein under while conducting commercial registration.

23. Duties of the Ministry

The Ministry shall:

- 1) conduct trade names registration;
- 2) register in the central trade name register particulars of trade names registration forwarded to it by each bureau or the Ethiopian Investment Agency and deposit related documents;
- 3) immediately forward information requested by each bureau or the Ethiopia Investment Agency before the bureau or the Agency decides to register a trade name submitted to it;
- 4) delegate and assist regional bureaus and the Ethiopian Investment Agency for the proper application of the provisions of this Proclamation on trade name registration.

! 4. የንግድ ስምን ስለማስመዝገብ

- 1/ ማንኛውም በንግድ ሥራ ሊሰማራ የሚፈልግ ሰው በንግድ መዝገብ በሚመዘገብበት ቦታ የንግድ ስሙን ማስመዝገብ አለበት።
- 2/ አመልካቹ የውጭ አገር የንግድ ማኅበር ከሆነ በተመዘገበበት አገር የተሰጠውን በአግባቡ የተረጋገጠ የንግድ ምዝገባ እና የንግድ ሥም ምዝገባ የምስክር ወረቀት ወይም ይኸንኑ የሚያረጋግጥ ማስረጃ ከማመልከቻው ጋር ለመዝጋቢው መስሪያ ቤት ማቅረብ አለበት።
- 3/ መዝጋቢው መስሪያ ቤት በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሰረት ለምዝገባ የቀረበለት ስም፡-
 - ሀ) ቀደም ሲል ከተመዘገቡት የንግድ ስሞች ጋር አንድ ዓይነት ወይም ተመሳሳይና አሳሳች አለመሆኑን ወይም
 - ለ) የንግድ ስሙ ቀደም ሲል ያልተመዘገበ ቢሆንም ሌሎች ነጋዴዎችን ወይም ህብረተሰቡን የሚያሳስት አለመሆኑን ወይም
 - ሐ) ከንግድ ስሙ ውስጥ በአመልካቹ በብቸኝነት እንዲያዝ የቀረበው የንግድ ስሙ ክፍል ገላጭ ወይም ጥቅል ወይም የወል መጠሪያ አለመሆኑን ወይም
 - መ) የንግድ ስሙ በቁጥር ብቻ የተወከለ አለመሆኑን ወይም
 - ሠ) ከመንግሥት አካላት ወይም ከመንግሥት የልማት ድርጅቶች ስሞች ጋር የማይመሳሰል መሆኑን ወይም
 - ረ) ከማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ ወይም የሠራተኛ ማኅበር ወይም ሌላ አይነት ማኅበር ወይም የእርዳታ ድርጅት ስም ጋር ተመሳሳይ አለመሆኑን ወይም
 - ሰ) የታዋቂ ሰዎች ወይም የሀገር መሪዎች ስሞችን በንግድ ስምነት ተጠቅሞ ከሆነ ተገቢ ፈቃድ የተገኘ መሆኑን ወይም
 - ሸ) በግለሰብ ለሚሠራ የንግድ ሥራ የንግድ ስሙ የንግድ ሥራውን ለይቶ የሚያሳይ መሆኑን ወይም

24. Registration of Trade Name

- 1) Any person desiring to engage in a commercial activity shall register his trade name at the place where he is registering in the commercial register.
- 2) Where the applicant is a foreign business organization it shall together with the application, submit to the registering office it's properly authenticated commercial registration and trade name registration certificate issued by the country in which it is registered or any evidence which testifies the same.
- 3) The registering office upon ascertaining that the trade name submitted for registration pursuant to sub article (1) of this Article:
 - a) is not identical or misleadingly similar to the trade names previously registered; or
 - b) is not misleading other business persons and the society, in spite of the fact that it is not previously registered; or
 - c) the part of the trade name desired to be owned solely by the applicant is not a descriptive or a generic or a common name; or
 - d) that the trade name is not represented only by numbers; or
 - e) is not similar to the names of public bodies or public enterprises; or
 - f) is not similar to the name of any political party or labour union or any other association or aid organization; or
 - g) a proper authorization has been obtained to use as trade names the names of renowned people or leaders of countries, if the name is so represented; or
 - h) the trade name of the business operated by a sole business person indicates the type of business carried on; or

- ቀ) አመልካቹ እንዲጠቀምበት በባለቤቱ የተፈቀደ ለመሆኑ ማረጋገጫ ካልቀረበ በስተቀር በኢትዮጵያ ውስጥ በንግድ ሥምነት ያልተመዘገበ ቢሆንም በሌሎች አገራት በንግድ ስምነት የሚታወቅ ወይም ዓለም ዐቀፍ ተቀባይነት ካላቸው የንግድ ስሞች መካከል አለመሆኑን ወይም
 - በ) በንግድ ስም መዝገብ በተመዘገበ የንግድ ስም ላይ ከፊቱ ወይም ከኋላው ቃላት በመጨመር የቀረበ አለመሆኑን ወይም
 - ተ) የንግድ ስም ምህፃረ ቃል በሆነ ጊዜ ትርጉም የሚሰጥ ወይም የአመልካቹ መጠሪያ ስም ወካይ መሆኑን ወይም ከንግድ ማኅበር አባላት ስም የተውጣጣ ከሆነ የአባላቱን ስሞች የመጀመሪያ ፊደላት ብቻ መያዙን ወይም
 - ቸ) የሀገሮችን ስሞች ለንግድ ማህበራት የንግድ ስምነት ለመጠቀም ከሀገራቱ የተውጣጡ ዜጎች የንግድ ማህበራቱን የሚያቋቁሙ መሆኑን ወይም
 - ኀ) በሌላ ሀገር የተመዘገበን የንግድ ማህበር ወይም የግለሰብ ነጋዴ የንግድ ስምን በኢትዮጵያ ውስጥ በንግድ ማህበር ወይም በግለሰብ የንግድ ስምነት ለመጠቀም በውጭ ሀገር ካለው የንግድ ስም ባለቤት ፈቃድ የተገኘ መሆኑንና ይኸው በኢትዮጵያ ሰነድ አረጋጋጭ የተረጋገጠ መሆኑን ወይም
 - ነ) ከተመዘገበ የንግድ ስም ጋር ተመሳሳይ የአነባበብ ድምጽ የሚሰጥ አለመሆኑን ወይም
 - ኘ) ለመልካም ጠባይ ወይም ስነ ምግባር ተቃራኒ አለመሆኑን
- ካረጋገጠ በኋላ የንግድ ስምን በንግድ ስም መዝገብ የሚመዘግብ ስለመሆኑ በአመልካቹ ወጪ አገር አቀፍ ስርዓት ባለው ጋዜጣ ማስታወቂያ ታትሞ እንዲወጣ ያደርጋል።

4/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (3) መሠረት ማስታወቂያው በጋዜጣ ታትሞ ከወጣ በኋላ በ05 /አስራአምስት/ ቀናት ውስጥ የንግድ ስምን ምዝገባ የሚቃወም ሰው ካልቀረበና የንግድ ስም እንዳይመዘገብ የሚያደርግ ህጋዊ ምክንያት ካልቀረበ ይኸው የ05 ቀናት ጊዜ እንዳለቀ መዝጋቢው መሰሪያ ቤት አስፈላጊ ውን ክፍያ በማስከፈል የንግድ ስምን መዝግቦ የምስክር ወረቀት ለአመልካቹ ይሰጠዋል።

- i) is not among trade names well known in other countries or is not the one that has international recognition, unless an authorization by the owner to use it has been secured, even though not registered as a trade name in Ethiopia; or
 - j) is not submitted by adding prefix or suffix to an already registered trade name; or
 - k) where the trade name is an acronym that it is meaningful or is representative of the name of the applicant or where it is composed of the names of the members of a business organization that it contains the beginning letters of the members; or
 - l) where it is intended to use the names of countries as trade names of business organizations, that citizens coming from the countries are establishing the business organizations; or
 - m) where it is intended to use a trade name of a business organization or a sole business person registered in another country as a trade name of a business organization or a business of an individual business person, that an authorization is obtained and that the same is authenticated in Ethiopia; or
 - n) does not have similar reading sound with an already registered trade name; or
 - o) is not contrary to morality or public order;
- shall, at the expense of the applicant, cause the publication in a newspaper which has a nation wide distribution, of a notice indicating the subsequent registration of the trade name.

4/ Where with in 15 days following publication of the trade name in a newspaper pursuant to sub article (3) of this Article, no objection is lodged against the registration of the trade name with lawful ground to prevent the registration of the trade name, the registering office shall issue to the applicant a trade name registration certificate after the expiry of the 15 days period upon the applicants payment of the necessary fee.

- 5/ የንግድ ስሞችን ተመሳሳይነትና ልዩነት ለመወሰን ለምዝገባ በቀረቡት የንግድ ስሞች ውስጥ የተካተቱትን ገላጭ ወይም ጥቅል ወይም የወል መጠሪያዎች እንደማንፃራሪያነት መጠቀም አይቻልም።
- 6/ መዝጋቢው መስሪያ ቤት በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሰረት የንግድ ስም እንዲመዘገብ የቀረበለትን ጥያቄ ያልተቀበለው እንደሆነ ያልተቀበለበትን ምክንያት በመግለጽ ለአመልካቹ በዕቅድ መልስ ይሰጠዋል።
- 7/ ይህ አዋጅ ከመውጣቱ በፊት በሚኒስቴሩና በክልል ቢሮዎች የተመዘገቡ የንግድ ስሞች በዚህ አዋጅ መሠረት እንደተመዘገቡ ይቆጠራሉ።
- 8/ በዚህ አዋጅ መሠረት የንግድ ስም በንግድ መዝገብና በንግድ ስም መዝገብ ከመግባቱ በፊት ስሙን ሌላ ነጋዴ በንግድ ስም መዝገብ ወይም በንግድ መዝገብ ያላስገባው መሆኑ መረጋገጥ ይኖርበታል።

! 5. የምዝገባ መረጃ ስለማስተላለፍ

- 1/ እያንዳንዱ ቢሮ ወይም የኢትዮጵያ ኢንቨስትመንት ኤጀንሲ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ! 4 መሰረት የመዘገበውን የንግድ ስም መረጃ ለዚህ ጉዳይ በሚዘጋጅ ቅፅ አማካኝነት ለሚኒስቴሩ ያስተላልፋል።
- 2/ ሚኒስቴሩ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሰረት የተላለፉለትን የምዝገባ መረጃዎች በዚህ አዋጅ አንቀጽ ! 3 ንዑስ አንቀጽ (2) መሰረት በማዕከላዊ የንግድ ስም መዝገብ መዝገብ ይይዛል።

! 6. የንግድ ስም በንግድ ስም መዝገብ የመግባት ውጤት

- 1/ የንግድ ስም በመዝገብ መግባት ለንግድ ስሙ ባለቤትነትና የፀና የንግድ ስም ስለመሆኑ ተቀዳሚ ማስረጃ ነው።
- 2/ በንግድ ህግ አንቀጽ 1)" 7 እና 1)" 8 ተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ አንድ የንግድ ስም ቀድሞ የተመዘገበ መሆኑ ብቻ በንግድ ሥራ ጠባዩ ፈጽሞ ለማይመሳሰል የንግድ ስራ እንዳይመዘገብ ሊከለከል አይችልም።

- 5/ Descriptive or generic or common names included in a trade name submitted for registration shall not be used as points of comparison to establish the similarity and differences between trade names.
- 6/ Where the registering office rejects an application for the registration of a trade name under sub article (1) of this Article, it shall notify the applicant, in writing, of the reasons for the rejection.
- 7/ Trade names registered by the Ministry and regional bureaus before the coming into force of this Proclamation shall be deemed to have been registered in accordance with this Proclamation.
- 8/ Before the registration of a trade name in the commercial register and in the trade name register, it shall be verified that another business person has not got the trade name registered in the trade name register or in the commercial register.

25. Forwarding of Registration Information

- 1/ Each bureau or the Ethiopian Investment Agency shall, by using a form designed for this purpose, forward to the Ministry in formation relating to the registration it made under Article 24 of this Proclamation.
- 2/ The Ministry shall pursuant to Article 23 sub article (2) of this Proclamation register in the central trade name register registration information transferred to it pursuant to sub article (1) of this Article.

26. Effects of Entry of a Trade Name in the Trade Name Register

- 1/ The registration of a trade name shall be a prima facie evidence of entitlement to and validity of the same trade name.
- 2/ Without prejudice to Article 137 and 138 of the Commercial Code, the mere prior registration of a trade name shall not prevent the registration of the same trade name for a business with an entirely different nature.

3/ በንግድ መዝገብ እና በንግድ ስም መዝገብ የገባ የንግድ ስም ከተመዘገበበት ቋንቋ ውጭ በሆነ ሌላ ቋንቋ የሚኖረው ትርጉም ቀድሞ በንግድ መዝገብ ወይም በንግድ ስም መዝገብ በገባው የንግድ ስም ባለቤት ላይ ተገቢ ያልሆነ የንግድ ውድድር የማያስከትል መሆኑ ካልተረጋገጠ በሌላ ሰው በንግድ ስምነት ሊመዘገብ አይችልም።

! 7. ለውጥ ወይም ማሻሻያ ስለማድረግ

ማንኛውም ሰው ቀደም ብሎ ያስመዘገበውን የንግድ ስም ለመለወጥ ወይም ለማሻሻል ሲፈልግ የዚህ አዋጅ አንቀጽ ! 4 ድንጋጌዎች ተፈፃሚ ይሆኑበታል።

! 8. የንግድ ስም ምዝገባን ስለመሰረዝ

1/ በዚህ አዋጅ መሰረት የተመዘገበ የንግድ ስም፡-

ሀ) የነጋዴው የንግድ ምዝገባ ሲሰረዝ፤ ወይም

ለ) የንግድ ስሙ እንዲለወጥ በባለቤቱ ሲጠየቅ፤ ወይም

ሐ) በማታለል የተመዘገበ መሆኑ ሲረጋገጥ፤

መዝጋቢው መስሪያ ቤት የንግድ ስሙን ከመዝገብ ይሰርዛል።

2/ መዝጋቢው መስሪያ ቤት በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1)(ሐ) መሰረት የንግድ ስሙን ከመሰረዙ በፊት ነጋዴው ባስመዘገበው አድራሻ በደብዳቤ ተጠርቶ በፅሁፍ መልሱን እንዲሰጥ ያደርጋል። የንግድ ስሙ ባለቤት የሰጠው መልስ በቂ ሆኖ ካልተገኘ ወይም ደብዳቤው በደረሰው በ" ቀናት ውስጥ መልሱን ካልሰጠ ወይም ባስመዘገበው አድራሻ ካልተገኘ የንግድ ስሙ ይሰረዛል።

3/ የንግድ ስም በተሰረዘ ጊዜ መዝጋቢው መስሪያ ቤት ተገቢውን ክፍያ በማስከፈል ለቀድሞው የንግድ ስሙ ባለቤት የሰረዘ ማስረጃ ይሰጠዋል።

4/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1)(ሐ) መሠረት የተሰረዘ የንግድ ስም የተሰረዘው የንግድ ስም ባለቤት ከንግድ መዝገብ ካልተሠረዘ በስተቀር በአዲስ የንግድ ስም መተካት አለበት።

3/ The translation of a trade name in a language other than the language it has been registered in the commercial register or in the trade name register, shall not be registered as a trade name unless it is proven that it does not entail an unfair commercial competition against the owner of the trade name that has been previously registered in the commercial register or in the trade name register.

27. Making Alteration or Amendment

The provisions of Article 24 of this Proclamation shall apply to a business person who desires to alter or amend a trade name he has already registered.

28. Cancellation of a Trade Name Registration

1/ The registering office shall cancel a trade name registration when it ascertains that:

a) the commercial registration of the business person has been cancelled; or

b) the owner of the trade name requests for the changing of the trade name, or

c) it is found out that the registration was made fraudulently.

2/ Before canceling the registration of the trade name pursuant to sub article (1) (C) of this Article, the registering office, shall, by means of a letter sent to the registered address of the business person, give him the opportunity to submit his reply. The trade name registration shall be cancelled where the reply of the owner of the trade name is found to be unsatisfactory or he fails to respond with in 30 days of receipt of the letter or cannot be contacted at his registered address.

3/ Where a trade name registration is cancelled, the registering office shall issue a certificate of cancellation to the former owner of the trade name upon payment of the appropriate fee.

4/ Unless the owner of a trade name, which has been cancelled from a trade name register pursuant to sub article (1)(c) of this Article, has been cancelled from the commercial register, the trade name already cancelled shall be replaced by a new trade name.

! 9. ምትክ የንግድ ስም ምዝገባ የምስክር ወረቀት

የዚህ አዋጅ አንቀጽ 09 እንደአግባቡ ምትክ የንግድ ስም ምዝገባ የምስክር ወረቀት ማግኘትን በሚመለከት ተፈጻሚነት ይኖረዋል።

ክፍል አራት
ስለ ንግድ ስራ ፈቃድ

" . ንግድ ስራ ፈቃድ የመስጠት ስልጣን

1/ አግባብ ባላቸው ሌሎች ሕጎች የተደነገገው ቢኖርም፡-

- ሀ) በማዕድን ፍለጋና ልማት፤
- ለ) የውሃ ነክ ሥራዎች ግንባታ አገልግሎትን ሳይጨምር በልዩ ልዩ ውሃ ነክ አገልግሎት ሥራዎች፤
- ሐ) በባንክ፣ መድን እና ማይክሮ ፋይናንስ ንግድ ሥራዎች፤
- መ) በአየር ማመላለሻና አገልግሎት ስራ፤
- ሠ) ሬዲዮ አክቲቭ ቁሃችንና ጨረር አመንጫ መሳሪያዎችን በሚመለከቱ የንግድ ስራዎች፤
- ረ) በቴሌኮሚዩኒኬሽን አገልግሎት፤
- ሰ) በኤሌክትሪክ ማመንጨት፣ ማስተላለፍ፣ ማከፋፈል ወይም መሸጥ ንግድ ሥራ፤
- ሸ) በጦርና ተኩስ መሳሪያዎች ጥገና፣ ዕድሳትና ፈንጂ ሽያጭ ሥራ፤
- ቀ) በባህርና የሀገር ውስጥ የውሃ ትራንስፖርት ንግድ ሥራ፤
- በ) የመልቲ ሞዳል ትራንስፖርት ንግድ ሥራ፤
- ተ) የዕቃ ማከማቻ ቤት ንግድ ሥራ፤ እና
- ቸ) በትምባህና የትምባህ ውጤቶች ንግድ ሥራ፤

አግባብ ባላቸው ሌሎች መስሪያ ቤቶች ከሚሰጡ ፈቃዶች በስተቀር ሌሎች የንግድ ስራ ፈቃዶች የሚሰጡት እንደአግባቡ በሚኒስቴሩ ወይም በቢሮው ወይም በኢትዮጵያ ኢንቨስትመንት ኤጀንሲ ይሆናል።

29. Substitute Trade Name Registration Certificate

The provisions of Article 19 of this Proclamation shall apply, as may be appropriate, for obtaining of a substitute of a trade name registration certificate.

PART FOUR
BUSINESS LICENCE

30. Power to Issue Business License

1/ Notwithstanding the provisions of other relevant laws, the appropriate authority shall issue licenses as may be appropriate, except those licenses issued by other relevant government institutions for the following commercial activities:

- a) prospecting and mining of minerals;
- b) various water works services, excluding water works construction services;
- c) banking, insurance and micro finance services;
- d) air transport services and other aviation services;
- e) commercial activities involving the use of radioactive materials and radiation emitting equipment;
- f) telecommunication services;
- g) the business of generating or transmitting or distributing or selling electricity;
- h) repairing and maintaining of arms and firearms and sale of explosives;
- i) sea and inland water ways transportation services;
- j) multimodal transport services;
- k) the business of warehouse receipt system; and
- l) trade in tobacco and tobacco products.

- 2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) የተደነገገው አጠቃላይ አነጋገር እንደተጠበቀ ሆኖ ሚኒስቴሩ ወይም ቢሮው የንግድ ስራ ፈቃድ የሚሰጥባቸው የንግድ ስራዎች ዝርዝር በዓለም አቀፍ የሽቀጦች ወይም የአገልግሎቶች ወይም የኢንዱስትሪ አመዳደብ መሰረት በሚኒስቴሩ ይወሰናል።
- 3/ ይህ አዋጅ በሚሸፍናቸው የንግድ ስራዎች ለሚሰጡ ፈቃዶች ሊሟሉ የሚገባቸውን የሙያ ብቃት መስፈርቶች አግባብነት ያላቸው የሴክተር መስሪያ ቤቶች በመመሪያ ይወሰናሉ።
- 4/ አግባብ ያለው ባለሥልጣን ፈቃድ በሚሰጥባቸውና በሌሎች የመንግሥት መስሪያ ቤቶች የሙያ ብቃት ማረጋገጫ መስፈርት ላልተዘጋጀላቸው የንግድ ስራ መስኮች እንደአግባብነቱ ከሌሎች መሥሪያ ቤቶች ጋር በመተባበር የሙያ ብቃት ማረጋገጫ መስፈርት ሊያዘጋጅ ይችላል።
- 5/ ሚኒስቴሩ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) መሠረት የላኪነት ወይም የአስመጪነት የንግድ ፈቃድ ሲሰጥ በፈቃዱ ላይ የንግድ ዕቃው በግልጽ ካልተመለከተ በስተቀር ፈቃዱ በስራ ላይ ሊውል አይችልም።
- 6/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) ለተጠቀሱት የንግድ ሥራ መስኮች ፈቃድ የሚሰጡ የመንግስት መስሪያ ቤቶች የንግድ ፈቃዶቹን ሲያደሱ ባለፈቃዶቹ በዚህ አዋጅ አንቀጽ " 6 ንዑስ አንቀጽ (8) (ሀ) መሠረት የግብርና ሌላ ለመንግሥት የሚከፈል ገቢ ለመክፈሉ ክሊራንስ እንዲያቀርቡ ማድረግ አለባቸው።

1. የንግድ ስራ ፈቃድ ስለማውጣት

- 1/ ማንኛውም ሰው የፀና የንግድ ስራ ፈቃድ ሳይኖረው የንግድ ስራ መስራት አይችልም።
- 2/ የዚህ አዋጅ አንቀጽ #2 እና (1) ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆነው አግባብ ያለው ባለስልጣን የጸና ንግድ ስራ ፈቃድ ሳይኖረው የንግድ ስራ ሲሰራ በተገኘ ሰው ላይ የንግድ ድርጅቱን የመዝጋት ዕርምጃ ሊወሰድ ይችላል።
- 3/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 6 ንዑስ አንቀጽ (4) መሠረት የቅርንጫፍ መስሪያ ቤቱን አድራሻ ያስመዘገበ ነጋዴ ቅርንጫፍ ለከፈተበት የንግድ ስራ መስክ ቀደም ሲል ካገኘው የንግድ ሥራ ፈቃድ ሌላ ፈቃድ እንዲያወጣ አይገደድም።

- 2/ Without prejudice to the generality of sub article (1) of this Article, the list of commercial activities for which the Ministry or the bureau issue business licenses shall be determined by the Ministry based on international commodity or services or industrial classifications.
- 3/ The requirements of professional competence to be satisfied for licenses to be issued for commercial activities covered by this Proclamation shall be defined in the respective directives issued by the relevant sectoral government institutions.
- 4/ The appropriate authority may set requirements for professional competence, in collaboration with other appropriate organs, for businesses it issues licenses and for which requirements of professional competence are not set by other government offices.
- 5/ When the Ministry issues a business license of export or import pursuant to sub article (2) of this Article the license cannot be validly used unless the good is clearly indicated in the license.
- 6/ Those government bodies which issue business licenses for businesses mentioned under sub article (1) of this Article, shall, when renewing the business licenses, request the license holder to submit clearance statements for the payment of taxes and other revenues due to be paid to the government pursuant to sub article (8) (a) of Article 36 of this Proclamation.

31. Obtaining Business License

- 1/ No person shall carry on a commercial activity without obtaining a valid business license.
- 2/ Without prejudice to the provisions of Article 42 and 60(1) of this Proclamation, the appropriate authority may order the closure of the business of the person who is found engaged in a commercial activity without a valid business license.
- 3/ A business person, who has registered the address of his branch office pursuant to Article 6 sub article (4) of this Proclamation, shall not be required to obtain another business license for the same commercial activity for which he opened a branch.

6/ አመልካቹ የፌዴራል መንግሥት የልማት ድርጅት ወይም የክልል የመንግሥት የልማት ድርጅት ከሆነ፡-

ሀ/ የምዝገባ የምስክር ወረቀት፣

ለ/ የተቋቋመበትን ሕግ፣

ሐ/ የሥራ አስኪያጁን የምደባ ደብዳቤ እና በስድስት ወር ጊዜ ውስጥ የተነሳውን ጉርድ ፎቶግራፍ፣

መ/ ማመልከቻው የቀረበው በወኪል ከሆነ የተረጋገጠ የውክልና ሰነድ እና የተወካዩ የቀበሌ መታወቂያ ወይም ፓስፖርት ፎቶ ኮፒ፣ እና

ሠ/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) (ሰ) የተጠቀሰውን ሰነድ፣

ከማመልከቻው ጋር አያይዞ አግባብ ላለው ባለስልጣን ያቀርባል።

7/ በንግድ ፈቃድ ላይ ለውጥ ወይም ማሻሻያ ሲደረግ ባለፈቃዱ ወይም የባለፈቃዱ ሥራ አስኪያጅ በስድስት ወር ጊዜ ውስጥ የተነሳውን ጉርድ ፎቶግራፍ እንዲያቀርብ ተደርጎ በዋናውና በቀሪው የንግድ ፈቃድ ቅጂዎች ላይ ይለጠፋል።

8/ ፈቃድ ለተጠየቀበት የንግድ ሥራ አግባብ ያለው የመንግሥት መስሪያ ቤት በመመሪያ የሚወሰነውን የሙያ ብቃት መስፈርቶች ስለሚሟላቱ በሚመለከተው የመንግሥት መስሪያ ቤት የተሰጠ የሙያ ብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት እና በአመልካቹ የተፈረመ መግለጫ መቅረብ አለበት። አግባብ ያለው ባለሥልጣንም ስለመመሪያው አፈፃፀም ለሚመለከተው መስሪያ ቤት ያሳውቃል።

9/ በዚህ በንዑስ አንቀጽ (8) የተጠቀሰው ቢኖርም የሙያ ብቃት ማረጋገጫ ወይም የባለቤትነት ማረጋገጫ ሊቀርብባቸው የሚገቡ የንግድ ሥራዎችን አስመልክቶ ማረጋገጫ የሚሰጡ የመንግሥት መስሪያ ቤቶች አግባብ ያለው ባለሥልጣንን ፈቃድ ከመስጠቱ በፊት ማረጋገጫ እንዲጠይቅ ሊያሳስቡ ይችላሉ።

6/ Where the applicant is a federal public enterprise or a regional public enterprise, it shall together with the application submit the following documents to the appropriate authority:

a) commercial registration certificate,

b) the law of its establishment,

c) the appointment letter of the manager and his passport size photographs taken with in six months time,

d) where the application is submitted by an attorney, an authenticated power of attorney and photocopies of the attorney's kebele identification card or passport, and

e) documents prescribed under sub article (2) (g) of this Article.

7/ When an alteration or amendment is made to a business license, passport size photographs of the license holder or of the general manger shall be attached to the original and copy of the business license.

8/ There shall be submitted a certificate of professional competence in testimony of the fulfillment of the requirements set by the relevant government office in a directive, for the business a business license has been requested, and a statement signed by the applicant. The appropriate authority shall inform the concerned government office about the implementation of the directive.

9/ Without prejudice to the provision sub article (8) of this Article government offices which issue certificates of professional competence or certificate of ownership, for commercial activities require certificate of competence, may remind the appropriate authority to demand the submission of the certificates before issuing business license.

" 3. የንግድ ስራ ፈቃድ ስለመስጠት

- 1/ አግባብ ያለው ባለስልጣን በዚህ አዋጅ አንቀጽ " 2 መሰረት ማመልከቻው ሲቀርብበት በዚህ አዋጅ መሠረት ሊሟሉ የሚገባቸው መስፈርቶች መሟላታቸውንና ሊሰራ ያቀደው የንግድ ስራ በህግ ያልተከለከለ መሆኑን ካረጋገጠ በኋላ አግባብ ያለውን ክፍያ በማስከፈል ለአመልካቹ የንግድ ስራ ፈቃድ ይሰጣል።
- 2/ የንግድ ስራ ፈቃድ ጥያቄው በዚህ አዋጅ አንቀጽ " 2 መሰረት የቀረበው ተቀባይነት የሌለው መሆኑን አግባብ ያለው ባለስልጣን ሲያረጋግጥ ያልተቀበለበትን ምክንያት ለአመልካቹ በፅሁፍ ያስታውቃል።
- 3/ በትራንስፖርት ንግድ ሥራ ተሰማርቶ የነበረ ግለሰብ ነጋዴ ወራሾች እና/ ወይም የትዳር ጓደኛ በንግድ ሥራው ለመቀጠል የንግድ ማህበር ለማቋቋም ያልፈለጉ ከሆነ ከወራሾቹ አንዱ ወይም የትዳር ጓደኛው በሌሎቹ ወራሾች እና/ወይም የትዳር ጓደኛው በሚሰጠው ውክልና መሠረት በዚህ አዋጅ አንቀጽ 6 ንዑስ አንቀጽ (9) መሰረት በንግድ መዝገብ ከተመዘገበ በኋላ በወኪሉ ስም የንግድ ፈቃድ ይሰጣል።

"4. የንግድ ሥራ ፈቃድ የተሰጠው ሰው መብትና ግዴታዎች

ማንኛውም የንግድ ሥራ ፈቃድ የተሰጠው ሰው፡-

- 1/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2)፣ (3)፣ (4)፣ (5)፣ (6)፣ (7) እና (8) እንዲሁም በሌሎች ሕጎች የተደነገጉ ክልከላዎችንና ገደቦችን በማክበር ፈቃድ በተሰጠበት የሥራ መስክ የንግድ ሥራ መስራት፣ እንደተሰማራ በት የንግድ ሥራ ለሽማግሌና ለተጠቃሚዎች የንግድ ዕቃዎችን ወይም አገልግሎቶችን የማቅረብ ወይም የንግድ ዕቃዎችን የማምረት፤
- 2/ የንግድ ፈቃድ የተሰጠባቸውን የተለያዩ የንግድ ሥራዎችን በአንድ ሥፍራ ወይም ቤት ውስጥ አጣምሮ መስራት በተጠቃሚው ሕዝብ ጤንነትና ደህንነት ወይም ንብረት ላይ ጉዳት የሚያደርስ ከሆነ እነዚህን ሥራዎች በተለያዩ ሥፍራዎች ወይም ቤቶች በተናጠል የማካሄድ፤

33. Issuance of Business License

- 1/ Where an application for business license is submitted to the appropriate authority pursuant to Article 32 of this Proclamation, it shall issue a business license to the applicant upon payment of the appropriate fee by ascertaining that the condition set by this Proclamation are fulfilled and that the commercial activity intended to be carried on by the applicant is not prohibited by law.
- 2/ Where the appropriate authority ascertains that the application for business license pursuant to Article 32 of this Proclamation is not acceptable, it shall notify the applicant in writing of the reasons for rejecting the application.
- 3/ Where the successors and the spouse of a sole business person who was engaged in transport business do not want to form a business organization, a business license can be issued in the name of one of the successors or the spouse in accordance with the power of attorney given to him by the other successors and/or the spouse after being registered in the commercial register pursuant to sub article (9) of Article 6 of this Proclamation.

34. Rights and Duties of a Business Person Holding a Business License

Any person to whom a business license has been issued have the following rights and duties:

- 1/ may carry on any commercial activity so long as such activity is within the scope of the field of activity for which the license is issued, abide by the prohibitions and restrictions imposed by the provisions of sub article (2),(3), (4), (5) ,(6) ,(7) and (8) of this Article and other laws, and depending on the type of commercial activity he is engaged in, to supply goods and services to consumers and users or to manufacture goods;
- 2/ shall carry on the various businesses for which business licenses have been issued in separate places or premises, where carrying on such activities at the same place or premise endangers public health and safety or property;

- 3/ በሽማግሌት ወይም በደንበኞች ላይ ጉዳት የሚያስከትሉትን ወይም የጥቅም ግጭት ሊፈጥሩ የሚችሉ የተለያዩ ሥራዎችን አጣምሮ ያለመሥራት፤
- 4/ የንግድ ዕቃዎችንና የአገልግሎቶችን የዋጋ ዝርዝር በንግድ ቤቱ በግልጽ ሥፍራ በሚታይ ቦታ ማመልከት ወይም በንግድ ዕቃዎች ላይ የመለጠፍ፤
- 5/ በሕዝብ ማስታወቂያ በሚወሰነው መሠረት የሥራው ጠባይ የሚጠይቀውን የማሟላትና የመስራት፤
- 6/ የንግድ ሥራ ፈቃዱን በንግድ ቤቱ ውስጥ በግልጽ በሚታይ ቦታ የማስቀመጥ፤
- 7/ የንግድ ፈቃዱን ለሌላ ለማንኛውም ሰው እንዲገለገልበት ወይም በመያዣነት እንዲይዘው ወይም እንዲከራየው አሳልፎ ያለመስጠት፤
- 8/ የንግድ ሥራ ፈቃድ በስሙ የተሰጠው የንግድ ማህበር በፍርድ ቤት እንዲፈርስ ሲወሰንበት የተሰጠው የንግድ ሥራ ፈቃድ በሥራ ላይ ያለማዋል፤ መብትና ግዴታዎች አሉበት።

"5. ስለማስፋፈያና ማሻሻያ ፈቃድ

- 1/ ተቋቁሞ የሚገኝ የኢንዱስትሪ ወይም የግብርና ልማት ወይም የአገልግሎት ንግድን በማስፋፋት ምርት ለማምረት ወይም አገልግሎት ለመስጠት የሚፈልግ ማንኛውም ሰው በዚህ አዋጅ አንቀጽ " 2 የተመለከቱትን ሰነዶች በማያያዝ አግባብ ላለው ባለስልጣን ማመልከቻ በማቅረብ ፍቃድ ማግኘት ይችላል።
- 2/ አግባብ ያለው ባለስልጣን የቀረቡትን ሰነዶች መርምሮ በቂ መሆናቸውን ካረጋገጠ በኋላ ለአመልካቹ የማስፋፈያና የማሻሻያ ፈቃድ ይሰጠዋል።
- 3/ አግባብ ያለው ባለስልጣን በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሰረት የቀረበለትን ጥያቄ ያልተቀበለ እንደሆነ ያልተቀበለበትን ምክንያት ለአመልካቹ በጽሁፍ ያስታውቃል።

- 3/ shall not concurrently, carry on different activities where doing so entails damage to the consumers or customers; or gives rise to conflict of interests;
- 4/ shall display a price list for his goods and services by posting such list in a conspicuous place in his business premise or by affixing price tags on the goods;
- 5/ shall comply with what the nature of the business demands and render service as directed by public notice;
- 6/ shall display his business license in a conspicuous place within the business premise;
- 7/ shall not assign the business license to the benefit of any person or pledge or lease it ; and
- 8/ When the dissolution of a business organization is ordered by court of law, the business organization shall not use for operation the business license obtained in its own name.

35. Permit for Expansion and Upgrading

- 1/ Any person desiring to produce goods or dispense service by expanding or upgrading an existing industry, or agricultural development or a service business, may apply to the appropriate authority to obtain a permit by attaching the documents specified under Article 32 of this Proclamation.
- 2/ After examining the documents submitted to it and ascertaining that it is satisfactory, the appropriate authority shall issue to the applicant the expansion or upgrading permit.
- 3/ Where the appropriate authority rejects the application submitted to it pursuant to sub article (1) of this Article it shall notify the applicant in writing of the reasons of rejection.

- 2/ የንግድ ሥራ ፈቃዱ የተሰጠበት ወይም የታደሰበት የበጀት ዓመት ካበቃ በኋላ ባሉት አራት ወራት ጊዜ ውስጥ ተገቢው ክፍያ ተፈጽሞ ካልታደሰ ለነጋዴው የተሰጠው የንግድ ሥራ ፈቃድ በማንኛውም ሁኔታ በሥራ ላይ አይውልም።
- 3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) የተጠቀሰው የአራት ወራት ያለቅጣት የፈቃድ የማሳደሻ ጊዜ ካለፈ በኋላ ባሉት የህዳር እና የታህሳስ ወራት የንግድ ሥራ ፈቃዱ ያለቅጣት ይታደሳል።
- 4/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) እና (3) በተጠቀሰው የፈቃድ ማሳደሻ የጊዜ ወሰን ውስጥ ነጋዴው የንግድ ፈቃዱን ካላሳደሰ ከጥር 1 ቀን እስከ ሰኔ " ቀን ላለው ጊዜ ከፈቃድ ማሳደሻው በተጨማሪ ፈቃድ ማሳደሱ ለዘገየበት ለጥር ወር ብር 2ሺ.5) (ሁለት ሺ አምስት መቶ ብር) እና ለሚቀጥለው እያንዳንዱ ወር ብር 1ሺ.5) (አንድ ሺ አምስት መቶ ብር) ቅጣት በመክፈል ፈቃዱን ያሳድሳል።
- 5/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (4) የተቀመጠው የንግድ ፈቃድን በቅጣት የማሳደሻ ጊዜ ካለፈ በኋላ ያልታደሰ የንግድ ሥራ ፈቃድ ይሰረዛል።
- 6/ ነጋዴው የንግድ ፈቃዱን በቅጣት በሚያሳድስበት የጊዜ ወሰን ውስጥ ፈቃዱን ሳያሳድስ ቀርቶ ከተሰረዘበት የተሰረዘበትን የንግድ ፈቃድ ከተሰረዘ እስከ አንድ ዓመት ድረስ ሊያወጣ የሚችለው ፈቃዱን በወቅቱ ላለማሳደሱ ያቀረበው ምክንያት አግባብ ባለው ባለሥልጣን የበላይ ኃላፊ ተቀባይነት ካገኘ ብቻ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (4) የተቀመጠውን በቅጣት ሊከፍል የሚገባውን ገንዘብ እጥፍ በመክፈል ነው።
- 7/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /6/ መሠረት የንግድ ፈቃዱን እንደገና እንዲያወጣ ያልተፈቀደለት ነጋዴ ፈቃዱ ከተሰረዘ ከአንድ ዓመት በኋላ ያንኑ የተሰረዘበትን የንግድ ሥራ ፈቃድ የሚያወጣው ያለቅጣት ይሆናል።
- 8/ ባለፍቃዱ ለፈቃድ ዕድሳት በሚቀርብበት ጊዜ፡-

- 2/ Unless the business license is renewed within four months after the expiry of the budget year in which the license has been issued or renewed upon payment of the appropriate fee, the business license shall not, in anyway, be put in use.
- 3/ After the expiry of the time for renewal of business licenses without penalty provided for under sub article (2) of this Article, the business licenses shall be renewed without penalty in the following months of Hidar and Tahisas.
- 4/ The holder of a business license who has failed to have it renewed within the time specified under sub article (2) and (3) of this Article, shall have it renewed within the time, from Tir 1 to Sene 30 by paying in addition to the renewal fee, a penalty of Birr 2,500 (two thousand five hundred) for the month Tir and Birr 1,500 (one thousand five hundred), for the next each month of delay.
- 5/ A business license not renewed within the time provided for under sub article (4) of this Article shall be cancelled after the expiry of the time made available for the renewal of the business license with penalty.
- 6/ Where a business license is cancelled because of the failure of the business person to renew his business license within the time of renewal with penalty; he can obtain the cancelled business license within one year after the cancellation, only when the reason for not getting the license renewed in due time is found to be acceptable by the higher official of the appropriate authority and upon payment of the double of the penalty provided for under sub article (4) of this Article.
- 7/ A businessperson who has not got permission to obtain his business license again under sub article (6) of this Article shall obtain the same business license without penalty one year after the cancellation of the business license.
- 8/ When the license holder appears for the renewal of his license, shall submit:

ሀ/ የገቢ ግብር፣ ሌሎች ግብሮች፣ የቦታ ግብር፣ የሰራተኛ ገቢ ግብር፣ የማዘጋጃ ቤት አገልግሎት ክፍያዎችን እና ሌላ ማንኛውም ለመንግሥት የሚከፈል ዕዳ ለመክፈሉ አግባብ ላለው ባለሥልጣን በአድራሻው የተጻፈ ማረጋገጫ፤

ለ/ የታደሰ የንግድ ምዝገባ የምስክር ወረቀት ፣ እና

ሐ/ አግባብነት ያለውን የፈቃድ ዕድሳት ማመልከቻ ቅጽ በመሙላት ማቅረብ አለበት።

9/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (8) (ሀ) መሠረት የሚሰጥ የግብር ወይም የመንግሥት ገቢ ክፍያ ማረጋገጫ ለብዙ አካላት እንዲደርስ ተብሎ በጥቅል የተጻፈ ከሆነ፣ ለየትኛው የንግድ ሥራ ፈቃድ ዓይነት እንደሚያገለግል እና ግብሩ እና ሌላ የሚፈለግበትን የመንግሥት ገቢ መክፈሉን ካልገለፀ ተቀባይነት የለውም።

10/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (8) (ሀ) መሠረት ግብር ወይም ሌላ ማንኛውም ከመንግሥት የሚፈለግበትን ክፍያ ለመክፈሉ በግብር አስከፋዩ መስሪያ ቤት የሚሰጠው ማረጋገጫ ከተሰጠበት ጊዜ ጀምሮ በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ ለንግድ ፈቃድ ዕድሳት አገልግሎት ሳይውል ከቀረ የአገልግሎት ጊዜው ያበቃል።

11/ አግባብ ያለው ባለሥልጣን የቀረበለት የፈቃድ ዕድሳት ማመልከቻ የተሟላ ሆኖ ካገኘው ተገቢውን ክፍያ በማስከፈል ፈቃዱን ያድሳል ወይም የፈቃድ ዕድሳት ጥያቄውን ያልተቀበለው ከሆነ ያልተቀበለበትን ምክንያት ለባለፈቃዱ በጽሁፍ ያሳውቃል።

12/ የመስሪያ አድራሻውን የሚቀይር ነጋዴ ቀደም ሲል ሲሰራበት ከነበረበት ሥፍራ የሚፈለግበትን የመንግሥት ግብር እና ሌላ ማንኛውም ገቢ አጠቃሎ ለመክፈሉ የሚገልጽ ማረጋገጫ በአዲስ የመስሪያ አድራሻው ለሚገኘው አግባብ ላለው ባለስልጣን ማቅረብ አለበት።

a) a clearance statement written to the appropriate authority at its address for the payment of income tax, other taxes, land use fee, employee's income tax, municipality services fees and any other payment due to be paid to the government,

b) a renewed commercial registration certificate, and

c) the appropriate application form for the renewal of business license.

9/ Clearance statement issued pursuant to sub article (8) (a) of this Article for the payment of taxes or other government revenues shall not be acceptable, if, it is written so as to address several bodies, does not indicate the type of business it has been issued for and does not attest the payment of the tax and other government revenues.

10/ Clearance statement issued by the tax collecting office pursuant to sub article (8) (a) of this Article for the payment of taxes and any other government revenues, shall, lose its validity, if not used for the renewal of the business license within one month time from the date of its issuance.

11/ The appropriate authority shall renew the business license when it finds that the application is complete upon payment of the appropriate fee or when it rejects the application, it shall inform the applicant in writing the reasons of its rejection.

12/ A business person who changes his business's address shall present clearance statement for the complete payment of government tax and any other revenues, to the appropriate authority of his new business address from the place of his former business operation.

03/ የኢትዮጵያ የገቢዎችና ጉምሩክ ባለሥልጣን በሚፈቅድላቸው መሠረት በዚህ አዋጅ ከተመለከተው ውጭ የተለየ የሂሳብ መዝገብ በጀት ዓመት የሚጠቀሙ ነጋዴዎች በዚህ አንቀጽ ለንግድ ፈቃድ እድላት የተቀመጠው የጊዜ ወሰን ስሌት ተፈፃሚ የሚሆንባቸው የተፈቀደላቸው የሂሳብ መዝገብ በጀት አመት ከሚጀምርበት ጊዜ አንስቶ ነው።

04/ በዚህ አዋጅ አዲስ የንግድ ሥራ ፈቃድ ለማውጣት የተቀመጡ መሟላት የሚገባቸው መስፈርቶች ለንግድ ሥራ ፈቃድ ዕድላትም ተፈፃሚ ይሆናሉ።

"7. የንግድ ሥራ ፈቃድን ስለማገድ

1/ የንግድ ሥራ ፈቃድ የተሰጠው ሰው፡-

ሀ/ የንግድ ሥራውን የጤናና የጽዳት አጠባበቅ፣ የአካባቢ እንክብካቤ፣ የአደጋ መከላከያና የንግድ ዕቃውን ወይም የአገልግሎቱን የጥራት ደረጃ ያንደላ መሆኑን ወይም ከስራው ጋር በተያያዘ ሌላ ህገወጥ ተግባር መፈፀሙን ወይም ፈቃድ የተሰጠበትን ግዴታ አለማሟላቱን ጉዳዩ የሚመለከተው የመንግሥት መሥሪያ ቤት ወይም አግባብ ያለው ባለስልጣን ሲያረጋግጥ፤ ወይም

ለ/ በዚህ አዋጅ መሠረት አግባብ ያለው ባለሥልጣን የሚጠይቃቸውን መረጃዎች በትክክልና በወቅቱ ያላቀረበ እንደሆነ፤ ወይም

ሐ/ በማንኛውም ሌላ ሁኔታ ይህን አዋጅ ወይም ደንቡን የጣሰ እንደሆነ፤ አግባብ ያለው ባለሥልጣን ጉድለቶቹ እስኪስተካከሉ የንግድ ሥራ ፈቃዱን ማገድ ይችላል።

2/ የንግድ ሥራ ፈቃድ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ መሠረት ሲታገድ አግባብ ያለው ባለሥልጣን ፈቃዱ የታገደበትን ምክንያት በተወሰነ ጊዜ ውስጥ ጉድለቶቹን ለማስተካከል ሊወሰድ ስለሚገባው እርምጃ ለባለፈቃዱ በጽሁፍ ያስታውቀዋል።

13/ The computation of time of renewal of business licenses provided for in this Proclamation for business persons who use different accounts budget year otherwise than provide for in this Proclamation, as authorized by the Ethiopian Revenues and Customs Authority, shall commence from the beginning of the authorized accounts budget year.

14/ The requirements set in this Proclamation, to be met for the issuance of a new business licenses, shall be applicable to the renewal of business licenses.

37. Suspension of Business License

1/ The appropriate authority may, until such time as the short comings indicated below are rectified, suspend a business license where the license holder:

a) has failed to maintain the standards of health and sanitary conditions, environmental protection, safety measures and the quality of his products or services or has done any other illegal act in connection with his commercial activity or that he failed to observe the conditions under which the business license is issued, as confirmed by the concerned government institution or the appropriate authority; or

b) has failed to supply accurately and on time the information requested by the appropriate authority pursuant to this Proclamation; or

c) has, in any way, violated this Proclamation or the regulation.

2/ Where a business license is suspended under sub article (1) of this Article, the appropriate authority shall notify the license holder, in writing, of the reasons of suspension and the measures to be taken to rectify the shortcomings with in a fixed period of time.

- 2/ አግባብ ያለው ባለሥልጣን በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ መሠረት የንግድ ሥራ ፈቃድ እንዲሰረዝ ውሳኔ እስኪሰጥ ድረስ የንግድ ሥራው በሕዝብ ጤናና ደህንነት ወይም በአገሪቱ ኢኮኖሚ ላይ አደጋ ያደርጋል ተብሎ በራሱ ወይም በሚመለከተው የመንግሥት መሥሪያ ቤት ሲረጋገጥ የንግድ መደብሩን ለማሸግ ይችላል።
- 3/ አግባብ ያለው ባለሥልጣን በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ በተገለጹት ምክንያቶች ፈቃዱ እንዲሰረዝ ውሳኔ ከመሰጠቱ በፊት እንደአስፈላጊነቱ ነጋዴው ባስመዘገበው አድራሻ በደብዳቤ ተጠርቶ በጽሁፍ ሀሳቡን እንዲሰጥ ያደርጋል። የተሰጠው ሀሳብ በቂ ሆኖ ካልተገኘ ወይም ደብዳቤ ቤው ከደረሰው ቀን ጀምሮ በ" ቀናት ውስጥ ነጋዴው ሐሳቡን ካልሰጠ ፈቃዱ ይሰረዛል።
- 4/ የንግድ ሥራውን በፈቃዱ የተወ ነጋዴ ያለቅጣት የፈቃድ ማሳደሻ ጊዜ ውስጥ ፈቃዱን ካልመለሰ ያንኑ የንግድ ፈቃድ ለማውጣት የሚችለው ያለቅጣት የፈቃድ ማሳደሻ ጊዜ ከሚያበቃበት ቀን ጀምሮ ከአንድ አመት በኋላ ነው።
- 5/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ " 6 ንዑስ አንቀጽ /7/ እና በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /4/ ከተደነገገው ውጪ በሌላ በማንኛውም በዚህ አዋጅ በተቀመጠ ምክንያት የንግድ ሥራ ፈቃዱ የሚሰረዝበት ነጋዴ ያንኑ የተሰረዘበትን የንግድ ሥራ ፈቃድ እንደገና የሚያወጣው ፈቃዱ ከተሰረዘበት ቀን ጀምሮ ከሁለት ዓመት በኋላ ነው።
- 6/ በዚህ አንቀጽ በንዑስ አንቀጽ 4 መሠረት አግባብ ላለው ባለሥልጣን የንግድ ፈቃዱን ተመላሽ የሚያደርግ ነጋዴ ወይም በዚህ አዋጅ አንቀጽ " 6 ንዑስ አንቀጽ 6 ወይም 7 መሠረት የተሰረዘበትን ያንኑ የንግድ ሥራ ፈቃድ እንደ አዲስ ለማውጣት ሲመጣ ተመላሽ በተደረገው ወይም በተሰረዘው የንግድ ሥራ ፈቃድ ለተጠቀመበት ጊዜ የግብር ክለራንስ ማቅረብ አለበት።

#. **ምትክ የንግድ ሥራ ፈቃድ ስለማግኘት**

- 1/ የንግድ ሥራ ፈቃድ የጠፋበት ወይም የተበላሸበት ማንኛውንም ሰው ቀደም ሲል ፈቃዱን ለሰጠው አግባብ ያለው ባለሥልጣን በማመልከት ምትክ ፈቃድ ማግኘት ይችላል።

- 2/ Where the appropriate authority or the concerned government institution has confirmed; that the business is dangerous to public health and safety or the national economy, a business license may be suspended and the business may be sealed until such time as the appropriate authority decides to cancel the license pursuant to sub article (1) of this Article.
- 3/ The appropriate authority, before deciding to cancel the license for the reasons specified in sub article (1) of this Article shall require the license holder by letter sent to his registered address to submit his written opinion on the anticipated cancellation of the license. The license shall be cancelled where the license holder has not submitted his opinion within 30 days from the day the letter was received by him or his opinion is not adequate.
- 4/ Unless a business person who has voluntarily ceased his business; returns his business license to the appropriate authority within the time of renewal of license without penalty, he can obtain the business license again only one year after, starting the expiry date of the time of renewal of license without penalty.
- 5/ A business person whose business license has been cancelled for any reason provided for in this Proclamation; other than those provided for under sub article (7) of Article 36 and sub article (4) of this Article, shall obtain that same business license which has been cancelled only two years after, starting from the date of cancellation.
- 6/ A businessperson who returns his business license to the appropriate authority pursuant to sub article (4) of this Article or who wants to obtain the same business license as new, after being cancelled pursuant to sub articles (6) and (7) of Article (36) of this proclamation, shall submit a tax clearance statement for the duration he used the returned or the cancelled business license.

40. **Issuance of a Substitute Business License**

- 1/ Any person who has his business license lost or damaged may obtain a substitute by applying in writing to the appropriate authority, which issued the license.

- 2/ ምትክ የንግድ ሥራ ፈቃድ ሲጠየቅ ከግብር አስከፋይ መስሪያ ቤት የግብር ክፍሉን መቅረብ አለበት።
- 3/ ፈቃዱ የተበላሸበት ነጋዴ ምትክ እንዲሰጠው ሲጠይቅ የተበላሸውን የንግድ ፈቃድ ይመልሳል።
- 4/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት ጥያቄው የቀረበለት አግባብ ያለው ባለሥልጣን አመልካቹን ለጠፋው የንግድ ፈቃድ የኃላፊነት ግዴታ በማስፈረምና በደንቡ የተመለከተውን ክፍያ በማስከፈል ምትክ የንግድ ሥራ ፈቃድ ይሰጠዋል።

#1. የንግድ መደብር ሲተላለፍ የንግድ ሥራ ፈቃድ ስለሚሰጥበት ሁኔታ

- 1/ የንግድ መደብር ለሌላ ሰው በሚተላለፍበት ጊዜ የቀድሞው የንግድ ሥራ ፈቃድ ተመላሽ ተደርጎ የንግድ መደብሩ የተላለፈለት ሰው በስሙ የንግድ ሥራ ፈቃድ ያወጣል።
- 2/ የንግድ መደብር በማንኛውም ሕጋዊ መንገድ ለሌላ ሰው ሲተላለፍ በቅድሚያ የንግድ መደብሩ በተላለፈበት ሰው ወጪ ማስታወቂያ በጋዜጣ ታትሞ እንዲወጣ ይደረጋል።
- 3/ አግባብ ያለው ባለሥልጣን የንግድ መደብሩ በሕጋዊ መንገድ መተላለፉን በማጣራት አግባብ ያለውን ክፍያ አስከፍሎ ሌላ ተመሳሳይ ፈቃድ የንግድ መደብሩ ለተላለፈለት ሰው ይሰጠዋል።
- 4/ አግባብ ያለው ባለሥልጣን በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) የቀረበለት ጥያቄ ተቀባይነት የሌለው መሆኑን ሲያረጋግጥ ያልተቀበለበትን ምክንያት ለአመልካቹ በጽሑፍ ያሳውቃል።
- 5/ የቀድሞው ባለፈቃድ በንግድ ፈቃዱ ለሰራበት ጊዜ የግብር ክፍሉን መቅረብ አለበት።

#2. በሌላ ፈቃድ ሰክሄዱ ስለነበሩ የንግድ ሥራዎች ተገቢው የንግድ ሥራ ፈቃድ ሳይኖረው በሌላ አይነት ፈቃድ ይህ አዋጅ ተፈፃሚ የሚሆንበትን የንግድ ሥራ ሲያካሂድ የነበረ ማንኛውም ሰው ይህንን ሥራ ለማካሄድ ይህ አዋጅ ከወጣበት ቀን ጀምሮ በ02 ወራት ውስጥ አግባብ ያለውን ቅጽ ሞልቶ ማመልከቻ በማቅረብ ተገቢውን የንግድ ሥራ ፈቃድ ማውጣት አለበት።

- 2/ When a request for a substitute business license is made, a tax clearance statement given from the tax collecting office shall be submitted.
- 3/ A business person whose license is damaged shall return it when he applies for a substitute.
- 4/ The appropriate authority to which application for a substitute business license is submitted under sub article (1) of this Article, shall issue to the applicant a substitute upon payment of fee prescribed by the regulations and upon signing a liability undertaking for the lost business license by the applicant.

41. Issuance of Business License Upon Transfer of Business

- 1/ When a business is transferred to another person, the previous license shall be returned and the person to whom it is transferred shall obtain a business license in his name.
- 2/ Where a business is lawfully transferred to another person it shall, in advance be published in a newspaper at the expense of the person to whom it is transferred.
- 3/ The appropriate authority, after verifying the transfer is being made lawfully, it shall issue a business license in the name of the person to whom the business is transferred, upon payment of the appropriate fee.
- 4/ When the appropriate authority ascertains the application submitted to it pursuant to sub article (1) of this Article is not acceptable, it shall inform the applicant in writing of the reasons of the rejection of the application.
- 5/ There shall be submitted a tax clearance statement for the duration the former license holder used the business license.

42. Commercial Activities Carried on Under Other Licenses

Any person, who, by using another license, has been carrying on a commercial activity which is subject to the provisions of this Proclamation, without having the appropriate business license, shall apply to the appropriate authority by completing the relevant form to obtain the appropriate business license within 12 months from the coming into force of this Proclamation.

#3. መረጃ ስለመስጠት

- 1/ የንግድ ሥራ ፈቃድ ባለቤት ስለሥራው በየጊዜው ወይም በተወሰነ ጊዜ መረጃ እንዲያቀርብ አግባብ ያለው ባለሥልጣን ሲጠይቀው በተወሰነው ጊዜ ወስጥ የተጠየቀውን መረጃ የማቅረብ ግዴታ አለበት።
- 2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት የፈቃድ ባለቤት የሚያቀርበው መረጃ አግባብ ላለው ባለሥልጣን የተሰጠውን ተግባር ለመፈፀም የሚያገለግል ይሆናል።

#4. ቁጥጥር ስለማድረግ

- 1/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ " ንዑስ አንቀጽ (3) መሠረት ስለሙያ ብቃት መስፈርት መመሪያ ያዘጋጁ ወይም የሙያ ብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት የሰጡ የሴክተር መሥሪያ ቤቶች ወይም አግባብ ያለው ባለሥልጣን የንግድ ሥራ ፈቃድ የተሰጠባቸው ግዴታዎች መጠበቃቸውን ለማረጋገጥ ተገቢውን ክትትልና ቁጥጥር የማድረግ ኃላፊነት አለባቸው።
- 2/ ማንኛውም ተቆጣጣሪ የተሰጠውን የሥልጣን ማረጋገጫና መታወቂያ ወረቀት ቁጥጥሩ ለሚካሄድበት የንግድ ሥራ ባለቤት ወይም ለወኪሉ ማሳየት አለበት።
- 3/ የሚመለከተው የሴክተር መስሪያ ቤት ነጋዴው ፈቃድ ከተሰጠበት መስፈርት ውጭ ሲሰራ ቢገኝ ወይም ጥፋት ሲፈጽም መወሰድ ስለሚገባው አስተዳደራዊ እርምጃ አግባብ ላለው ባለሥልጣን ማሳወቅ አለበት።

ክፍል አምስት
የንግድ እንደራሴነት የምስክር ወረቀት

#5. የንግድ እንደራሴነት የምስክር ወረቀት ስለማግኘት

- 1/ የንግድ እንደራሴ ሆኖ ለመስራት የሚፈልገው ማንኛውም ሰው ሥራውን ከመጀመሩ በፊት በሚኒስቴሩ በንግድ መዝገብ ተመዝግቦ የንግድ እንደራሴነት የምስክር ወረቀት ማግኘት አለበት።

43. Submission of Information

- 1/ The appropriate authority may call upon license holder to submit information regarding his operations either periodically or as otherwise specified, and it shall be the duty of the license holder to submit such information within the specified time limit.
- 2/ Information submitted by license holder under sub article (1) of this Article, shall be used for the purpose of enabling the appropriate authority to carry out its duties.

44. Inspection

- 1/ The sectoral government offices which, pursuant to sub article (3) of Article 30 of this Proclamation have issued directives on professional competence requirements or issued certificates of professional competence or the appropriate authority may conduct follow up and inspection activity, in order to ensure the observance of the conditions subject to which any business license is issued.
- 2/ Any inspector shall show his authorization paper and identification card to the person that is the owner of the business whose business premises are to be inspected or to the agent of such person.
- 3/ The appropriate sectoral government office shall inform the appropriate authority, as to the administrative measure to be taken, when the business person acts otherwise than the requirements on which the business license was issued or when he commits a fault.

PART FIVE
CERTIFICATE OF COMMERCIAL REPRESENTATIVE

45. Issuance of Certificate for a Commercial Representative

- 1/ Any person, desiring to engage himself as a commercial representative, shall, before starting operation, be registered with the Ministry and get a certificate of commercial representative.

2/ የንግድ እንደራሴ በወካዩ ስም ለደንበኞቹ የንግድ ዕቃ ወይም አገልግሎት ማቅረብ ወይም ክደንበኞች ጋር ውል መዋዋል አይፈቀድለትም።

2/ A commercial representative may not offer goods or services for sale or enter into contract with clients in the name of his principal.

#6. የንግድ እንደራሴነት የምስክር ወረቀት ለማግኘት ስለሚቀርብ ማመልከቻ

46. Application for Certificate of Commercial Representative

1/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ #5 መሠረት የንግድ እንደራሴነት የምስክር ወረቀት ለማውጣት የሚፈልግ ማንኛውም ሰው አግባብ ያለውን ቅጽ በመሙላት የሚከተሉትን ሰነዶች ከማመልከቻው ጋር በማያያዝ ለሚኒስቴሩ ማቅረብ አለበት፤

1/ Any person desiring to obtain a certificate of commercial representative pursuant to Article 45 of this Proclamation, shall, by completing the appropriate application form submit to the Ministry, the following documents together with the application:

ሀ/ በሚኒስቴሩ በንግድ መዝገብ የተመዘገበ ለመሆኑ የንግድ ምዝገባ የምስክር ወረቀት፤

a) certificate of commercial registration in the commercial register of the Ministry,

ለ/ የንግድ እንደራሴው የሚያከናውናቸው ተግባራት መግለጫ፤

b) a statement of activities to be carried on by the commercial representative,

ሐ/ ለበጀት ዓመቱ ለደመወዝና ለሥራ ማስኬጃ የሚሆን ቢያንስ 1)ሺ. (መቶ ሺ) የአሜሪካን ዶላር የንግድ እንደራሴ የምስክር ወረቀቱ በሚሰጥበት በጀት ዓመት ውስጥ በስሙ ወደ ሀገር ውስጥ ያስገባ ለመሆኑ የባንክ ማረጋገጫ፤

c) a bank statement ascertaining that he has brought into the country a minimum of USD 100,000 (hundred thousand American Dollars) during the budget year of the issuance of certificate for salaries and operational expenditure of the budget year,

መ/ ትክክለኛ የንግድ እንደራሴ ጽህፈት ቤቱን አድራሻ፤

d) the exact address of the office of the commercial representative;

ሠ/ ለንግድ እንደራሴ ጽህፈት ቤት የሚጠቀምበት ቤት የራሱ ከሆነ የባለይ ዞታነት ካርታ፣ የኪራይ ከሆነ በሰነድ አረጋጋጭ የተረጋገጠ የኪራይ ውል እና ስለቤቱ አድራሻ ከቀበሌ መስተዳድር የሚሰጥ ማረጋገጫ፤

e) if the premise of the office of commercial representative is his own a title deed or if it is a leased one an authenticated contract of lease and a verification issued by kebele administration as to the address of the premise,

ረ/ አመልካቹ የውጭ አገር ዜጋ ከሆነ የንግድ እንደራሴነት የምስክር ወረቀት እንደተሰጠው ወዲያውኑ አግባብ ካለው የመንግሥት መሥሪያ ቤት የመኖሪያና የሥራ ፈቃድ አውጥቶ ለማቅረብ ግዴታ የገባበትን ዕውጥ።

f) where the applicant is a foreign national his statement of undertaking that he will produce a residence and work permit from the appropriate government institutions immediately after the issuance of certificate of commercial representative.

2/ ሚኒስቴሩ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት የቀረቡት ሰነዶች መሟላታቸውን ካረጋገጠ በኋላ አግባብ ያለውን ክፍያ በማስከፈል የንግድ እንደራሴነት የምስክር ወረቀት ለአመልካቹ ይሰጣል።

2/ The Ministry shall, after having ascertained that the documents submitted pursuant to sub article (1) of this Article are complete, issue the certificate of commercial representative upon payment of the appropriate fee.

#7. ለንግድ እንደራሴ የተፈቀዱ ሥራዎች

ለንግድ እንደራሴ የተፈቀዱት ሥራዎች የሚከተሉት ናቸው፡-

- 1/ የወካዩን ምርቶችና አገልግሎቶች በኢትዮጵያ ውስጥ ማስተዋወቅ፤
- 2/ ወደፊት ድርጅቱ በኢትዮጵያ ውስጥ ኢንቨስት ማድረግ እንዲችል የሚረዱ ፕሮጀክቶችን ማጥናት፤ እና
- 3/ የኢትዮጵያን የውጭ ንግድ ምርቶችን ወካይ ድርጅቱ በሚገኝበት አገር ማስተዋወቅ፡፡

#8. የንግድ እንደራሴነት የምስክር ወረቀትን ስለማደስ

- 1/ ማንኛውም የንግድ እንደራሴነት የምስክር ወረቀት የተሰጠው ሰው አግባብነት ያለውን ክፍያ በመክፈል የበጀት ዓመቱ በገባ በአራት ወር ጊዜ ውስጥ የንግድ እንደራሴነት የምስክር ወረቀቱን ማሳደስ አለበት፡፡
- 2/ የንግድ እንደራሴው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) በተወሰነው ጊዜ ውስጥ የንግድ እንደራሴነት የምስክር ወረቀቱን ካላሳደሰ የዚህ አዋጅ አንቀጽ " 6 ንዑስ አንቀጽ (3)፣ (4) እና (5) ድንጋጌዎች ተፈፃሚ ይሆኑበታል፡፡
- 3/ ማንኛውም የንግድ እንደራሴ የምስክር ወረቀቱን ለማሳደስ ጥያቄ ሲያቀርብ አግባብነት ያለውን የማመልከቻ ቅጽ በመሙላት የሚከተሉትን ሰነዶች ከማመልከቻው ጋር በማያያዝ ለሚኒስቴሩ ማቅረብ አለበት፡-
 - ሀ/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ #6 ንዑስ አንቀጽ (1) (ሐ) የተመለከተው ገንዘብ የምስክር ወረቀት በሚታደስበት በጀት ዓመት የንግድ እንደራሴው ወደ ሀገር ውስጥ ለማግባቱ ከባንክ የተሰጠ ማስረጃ፤
 - ለ/ የንግድ እንደራሴው የውጭ አገር ዜጋ ከሆነ ለዘመኑ የታደሰ የሥራ እና የመኖሪያ ፈቃድ፡፡
- 4/ ሚኒስቴሩ የቀረበለት ማመልከቻ የተሟላ ሆኖ ሲያገኘው አግባብነት ያለውን ክፍያ በማስከፈል የንግድ እንደራሴነት የምስክር ወረቀቱን አድሶ ይሰጠዋል፡፡

47. Activities Permitted for Commercial Representatives

The following activities are permitted for commercial representatives:

- 1/ to promote in Ethiopia, products and services of the principal;
- 2/ to study projects that will enable the principal to make investments in Ethiopia; and
- 3/ to promote export products of Ethiopia in the country of the principal.

48. Renewal of Certificate of Commercial Representative

- 1/ Any person, who has obtained a certificate of commercial representative, shall have it renewed within four months from the beginning of the budget year upon payment of the appropriate fee.
- 2/ Where the commercial representative fails to get renewed his certificate of commercial representative within the time specified under sub article (1) of this Article, the provisions of sub article (3), (4) and (5) of Article 36 of this Proclamation shall apply.
- 3/ Any commercial representative, requesting for the renewal of the certificate of commercial representative, shall, by completing the appropriate application form submit the following documents to the Ministry together with the application:
 - a) a bank statement for the transfer into the country of the amount of money stated under sub article (1) (c) of Article 46 of this Proclamation, for the budget year,
 - b) where the commercial representative is a foreign national, work and residence permits renewed for the current year.
- 4/ Where the Ministry finds that the application submitted is complete, it shall renew the certificate of commercial representative upon payment of the appropriate fee.

- 5/ ሚኒስቴሩ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (3) መሠረት የቀረበውን ማመልከቻ ያልተቀበለው እንደሆነ ያልተቀበለበትን ምክንያት በጽሑፍ ይገልጻል፡፡
- 6/ የንግድ እንደራሴነት የምስክር ወረቀቱን ለማሳደስ የሚቀርብ የንግድ እንደራሴ በበጀት ዓመቱ ውስጥ የአራሱንና ሌሎች ቀጥሮ የሚያሰራቸው ሠራተኞች ከደመወዝ ላይ የሚከፈል የገቢ ግብር ለመክፈሉ ማረጋገጫ ከሚመለከተው የግብር ሰብሳቢ አካል የግብር ክስራንስ ማምጣት አለበት፡፡

- 5/ Where the Ministry rejects the application submitted to it pursuant to sub article (3) of this Article, it shall notify the applicant in writing of the reasons of rejection.
- 6/ A commercial representative who appears for the renewal of his certificate of commercial representative, shall submit a tax clearance statement given by the tax collecting office for the payment of employment income tax due to be paid by him and his employees.

#9. የንግድ እንደራሴ የምስክር ወረቀትን ስለማገድ

49. Suspension of Certificate of Commercial Representative

1/ የንግድ እንደራሴ የምስክር ወረቀት የተሰጠው ሰው፡-

1/ the Ministry may until such time as the short comings indicated below are rectified, suspend, a certificate of a commercial representative, where the commercial representative:

ሀ/ ከስራው ጋር በተያያዘ ህገወጥ ተግባር መፈፀሙን ወይም የምስክር ወረቀት የተሰጠበትን ግዴታ አለማሟላቱ በሚኒስቴሩ ወይም ጉዳዩ በሚመለከተው ሰው ሲረጋገጥ ወይም

a) in connection with his operation, has committed illegal activities or failed to observe the conditions under which the certificate of commercial representative is issued and this is verified by the Ministry or a concerned person; or

ለ/ ሚኒስቴሩ የሚጠይቃቸውን መረጃዎች በትክክልና በወቅቱ ያላቀረበ እንደሆነ ወይም

b) has failed to supply accurately and on time the information requested by the Ministry; or

ሐ/ በማንኛውም ሌላ ሁኔታ ይህን አዋጅ ወይም ደንቡን የጣሰ እንደሆነ

c) has, in any way, violated this Proclamation or the regulation.

ሚኒስቴሩ ጉድለቶቹ እስኪስተካከሉ ድረስ ፈቃዱን አግዶ ማቆየት ይችላል፡፡

2/ የንግድ እንደራሴ የምስክር ወረቀት በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት ሲታገድ ሚኒስቴሩ የምስክር ወረቀቱ የታገደበትን ምክንያትና በተወሰነ ጊዜ ውስጥ ጉድለቶቹን ለማስተካከል ሊወሰድ ስለሚገባው እርምጃ ለንግድ እንደራሴው በጽሁፍ ያስታውቀዋል፡፡

2/ where a certificate of commercial representative is suspended under sub article (1) of this Article, the Ministry shall notify the commercial representative, in writing, of the reasons of suspension and the measures to be taken to rectify the shortcomings, within fixed period of time.

3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) መሠረት የጽሁፍ ማስታወቂያ የደረሰው የንግድ እንደራሴ በማስታወቂያው በተወሰነው ጊዜ ውስጥ ጉድለቱን የማስተካከል ግዴታ አለበት፡፡

3/ the commercial representative, who has received a written notification pursuant to sub article (2) of this Article, shall have the obligation to rectify the shortcomings within the fixed period of time.

4/ በዚህ አንቀጽ መሠረት የምስክር ወረቀት የታገደበትን የንግድ እንደራሴ ጽሕፈት ቤት ሚኒስቴሩ ጉድለቶቹ እስኪስተካከሉ ድረስ ማሸግ ይችላል፡፡

4/ the Ministry may seal the office of a commercial representative whose commercial representative certificate is suspended until such time as the shortcomings are rectified.

\$1. ምትክ የንግድ እንደራሴነት የምስክር ወረቀት ስለመጠየቅ

የምስክር ወረቀቱ የጠፋበት ወይም የተበላሸበት የንግድ እንደራሴ ለሚኒስቴሩ በዕሁፍ ሲያመለክት የዚህ አዋጅ አንቀጽ # ድንጋጌ ተፈጻሚ ይሆን በታል።

ክፍል ስድስት
ስለንግድ ሥራ ማስፋፋትና የንግድ ትርጉም

\$2. የንግድ ሥራ እንዲስፋፋ ስለማስተባበር

1/ ቢሮው የአገር ውስጥ ንግድ እያደገና እየተስፋፋ እንዲሄድ ጉዳዩ ከሚመለከታቸው መስሪያ ቤቶች ጋር በመስማማት፡-

ሀ/ በተለያዩ ሥፍራዎች የአገር ውስጥ ንግድ ትርጉም ማዕከሎችን ያቋቁማል፤ እንዲቋቋሙም ያበረታታል፤

ለ/ በተለያዩ ሥፍራዎች የገበያ አዳራሾች እንዲቋቋሙ ያበረታታል፤

ሐ/ ለነጋዴዎች ትምህርታዊና ሙያዊ ድጋፍ ይሰጣል።

2/ ሚኒስቴሩ ከክልሎች በሚቀርብለት ጥያቄ መሠረት የንግድ ትርጉም ማዕከሎች ስለሚቋቋሙበት ሁኔታ ተገቢውን ድጋፍ ይሰጣል።

3/ የኢትዮጵያ የውጭ ንግድ እያደገ እንዲሄድና እንዲስፋፋ ለማበረታታት ሚኒስቴሩ፡-

ሀ/ ጉዳዩ ከሚመለከታቸው ሌሎች መስሪያ ቤቶች ጋር በመስማማት የአገሪቱ የውጭ ንግድ የሚስፋፋባቸውን አርም ጃዎች ይወስዳል፤

ለ/ ለነጋዴዎች ትምህርታዊና ሙያዊ ድጋፍ ይሰጣል።

4/ አግባብ ያለው ባለሥልጣን ለገበያ ጥናት የገበያ መረጃን ለማሠራጨትና በጠቅላላው የአገር ውስጥና የውጭ ንግድን ለማስፋፋት እንዲረዳ ከመንግሥት በጀት በንግድ መስክ የሚቋቋሙ ማገበራትና ነጋዴዎች በፈቃደኝነት ከሚያደርጉት መዋጮዎችና ከሌሎች ምንጮች በእርዳታ ወይም በስጦታ ከሚገኝ ገቢ የንግድ ማስፋፊያ ፈንድ ማቋቋምና ማስተዳደር ይችላል።

51. Request for a Substitute Certificate of Commercial Representative

Where a commercial representative whose certificate has been lost or damaged applies to the Ministry he shall be subject to the provision of Article 40 of this Proclamation.

PART SIX
TRADE PROMOTION AND EXHIBITIONS

52. Coordination of Promotion of Trade

1/ In order to develop and expand domestic trade, the bureau shall, in agreement with the concerned government institutions:

a) establish domestic trade exhibition centers in different places and encourage their establishment;

b) encourage the establishment of market halls in different places;

c) provide educational and professional support to business persons.

2/ The Ministry shall provide support towards the establishment of trade exhibition centers upon request from regions.

3/ In order to develop and expand Ethiopia's foreign trade, the Ministry shall:

a) undertake, in agreement with other concerned government institutions, measures to promote the country's foreign trade;

b) provide educational and professional support to businesspersons.

4/ The appropriate authority may establish and administer a trade promotion fund, comprised of monies derived from government budgetary provisions, voluntary contributions by associations established in the trade sector and business persons, and assistance or donations from other sources, for the purpose of conducting market studies, disseminating market information and promoting domestic and foreign trade generally.

5/ ለንግድ መስፋፋት ተግባር በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (4) መሠረት ስለሚቋቋመው ፈንድ አሰባሰብና ወጪ ስለሚሆንበት ሁኔታ በደንብ ይወሰናል።

5/ The collection and expenditure of the trade promotion fund pursuant to sub-article (4) of this Article shall be determined by regulations.

\$3. የአገር ውስጥ ንግድ ትርጉት ፈቃድ ስለመስጠት

53. Permission to Hold Local Trade Exhibitions

1/ በአገር ውስጥ ለሚዘጋጅ የአገር ውስጥ ምርትን ወይም የውጭ አገር ምርትን ወይም ሁለቱንም ለያዘ የንግድ ትርጉት በቅድሚያ የንግድ ትርጉቱ ከሚካሄድበት የክልል ቢሮ ፈቃድ ማግኘት ያስፈልጋል።

1/ The holding of a trade exhibition locally, in which local or foreign products or both are to be displayed, requires the prior permission from the bureau of the region in which the exhibition is to be held.

2/ የአገር ውስጥ ንግድ ትርጉት ፈቃድ ስለሚሰጥበት የአፈጻጸም ሁኔታ ቢሮው መመሪያ ያወጣል።

2/ The bureau shall issue directives on the implementation of the issuance of permissions for local trade exhibitions.

\$4. የውጭ ንግድ ትርጉት ፈቃድ ስለመስጠት

54. Permission to Hold a Foreign Trade Exhibition

1/ የኢትዮጵያ የንግድ ትርጉት በውጭ አገር እንዲዘጋጅ ወይም የውጭ አገር መንግሥት ወይም ድርጅት በሚያደርገው የውጭ አገር የንግድ ትርጉት ኢትዮጵያ ተካፋይ እንድትሆን ለማድረግ ማንኛውም ሰው አስቀድሞ ከሚኒስቴሩ ተሳታፊዎችን የማስተባበርና በንግድ ትርጉት የማሳተፍ የጽሑፍ ፈቃድ ማግኘት አለበት።

1/ Any person intending to hold any Ethiopian trade exhibition in a foreign country or facilitate Ethiopia's participation in any trade exhibition organized in and by a foreign country or organization shall obtain a prior written permission of the Ministry in order to coordinate participants and enable them participate in such trade exhibition.

2/ ማንኛውም ሰው ከሚኒስቴሩ በጽሑፍ የተሰጠ ፈቃድ ሳይኖረው በኢትዮጵያ የተመረቀ የንግድ ዕቃን ወይም የሚሰጥ አገልግሎትን ለማስተዋወቅ በውጭ አገር በሚዘጋጅ የንግድ ትርጉት ላይ በግል በሚያደርገው ተሳትፎ ማቅረብ አይችልም።

2/ No person by his private participation shall display any goods or services of Ethiopia in a trade exhibition organized in a foreign country with a view to advertising such product, with out having a written permission of the Ministry.

3/ በውጭ አገር መንግሥት ወይም በውጭ አገር ድርጅት የተዘጋጀ የውጭ አገር ምርት የንግድ ትርጉት በኢትዮጵያ እንዲታይ ለማድረግ አስቀድሞ የሚኒስቴሩን ፈቃድ በጽሑፍ ማግኘት አለበት።

3/ Any trade exhibition sponsored by a foreign government or a foreign organization intended to display foreign products in Ethiopia shall obtain prior written permission of the Ministry.

4/ የውጭ ንግድ ትርጉት ፈቃድ አሰጣጥ ሚኒስቴሩ በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።

4/ Directives to be issued by the Ministry shall govern the issuance of permit for foreign trade exhibitions.

ክፍል ሰባት
ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

\$5. ወጪና ገቢ ዕቃዎችን ስለመወሰን ወይም ስለመቆጣጠር

ሚኒስቴሩ ለብሔራዊ ጥቅም አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው የሚኒስትሮች ምክር ቤትን በማስፈቀድ ከውጭ አገር ወደ ኢትዮጵያ ለማስገባት ወይም ከኢትዮጵያ ወደ ውጭ ለመላክ ጠቅላላ ወይም የተለየ ፈቃድ የሚያስፈልገውን ማናቸውንም የንግድ ዕቃ ለማስታወቅ፣ ፈቃድ ስለሚሰጥበት ሁኔታና ስለክፍያው ለመወሰን እንዲሁም አንዳንድ የንግድ ዕቃዎችና አገልግሎቶች ወደሀገር ውስጥ እንዳይገቡ ወይም ከሀገር እንዳይወጡ ክልከላ ለመጣል ይችላል።

\$6. አገልግሎቶችና መለዋወጫዎች አቅርቦትና ቁጥጥር

1/ የእርሻ፣ የኢንዱስትሪና የኮንስትራክሽን መሣሪያዎችን በመኪና ኃይል የሚሠሩ ዕቃዎችንና ተሽከርካሪዎችን ከውጭ አገር አስመጥቶ የሚሸጥ ነጋዴ ወይም ወኪል የእነዚህ መሣሪያዎች፣ ዕቃዎችና ተሽከርካሪዎች አገልግሎት እስከሚያቆምበት ጊዜ ድረስ፡-

ሀ/ መሠራታቸው ካላቆመ ወይም ከሌላ ምንጭ በበቂ ሁኔታ የማይገኙ ካልሆነ በስተቀር በማንኛውም ጊዜ ሚኒስቴሩ አግባብ ካላቸው የመንግሥት መሥሪያ ቤቶች ጋር በመመካከር ከሚወስነው አነስተኛ የክምችት መጠን ባላነሰ ሁኔታ መለዋወጫዎችን በመደብሩ ውስጥ ይይዛል፣ ለሽያጭም ያቀርባል፤

ለ/ በማናቸውም ጊዜ ተገቢ በሆነ ዋጋ የተሟላ የማደስ አገልግሎት ለገዥዎች ይሰጣል።

2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) በተደነገገው መሠረት ባልፈጸመ ነጋዴ በዚህ አዋጅ አንቀጽ " 7 (1) (ሐ) የተጠቀሰውን ጥፋት እንደፈጸመ ተቆጥሮ በዚህ አዋጅ አንቀጽ " 7 (2) እና (3)፣ አንቀጽ " 8፣ " 9 እና % መሠረት አስተዳደራዊና የወንጀል ቅጣት እርምጃዎች ይወሰዱበታል።

PART SEVEN
MISCELLANEOUS PROVISIONS

55. Regulation of Imports and Exports

The Ministry may, in the national interest, with the approval of the Council of Ministers, declare the importation into or exportation from Ethiopia of any goods to be subject to general or special licenses, prescribe the conditions and fees payable for the issuance of such licenses and impose a ban on the importation or the exportation of certain goods and services.

56. Regulation of Ssupply of Services and Spare Parts

1/ A business person or an agent who imports agricultural, industrial and construction machinery, mechanical appliances and motor vehicles, shall during the life span of such machinery, appliances and motor vehicles:

a) continue to supply their spare parts by maintaining at all times a stock of such spare parts in his store, which however, shall not be less than the minimum level set by the Ministry in consultation with the appropriate government institution, so long as the spare parts are not out of manufacture or the said spare parts can not be adequately found elsewhere;

b) maintain at all times complete servicing facilities to purchasers at reasonable prices.

2/ Where a business person fails to comply with the provisions of sub-article (1) of this Article, such business person shall be deemed to have violated the provisions of Article 37 (1) (c) of this Proclamation and, for this reason, administrative and penal actions shall be taken against him pursuant to Article 37 (2) and (3), Article 38, 39 and 60 of this Proclamation..

3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) በተመለከቱት የንግድ ሥራ መስኮች የሞኖፖል አሠራርን በውድድር አሠራር መተካት አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ በብቸኛ አከፋፋይ ድርጅት የተወከሉ የውጭ አገር የዕቃ አቅራቢዎች ከአንድ በላይ ወኪል እንዲኖራቸው ለማስገደድ ወይም ማንኛውም ብቸኛ አከፋፋይ በገበያ ውስጥ የሚኖረው ድርሻ ዝቅተኛ መጠንና የገበያ ድርሻው ከተወሰነ መቶኛ እንዳይበልጥ ለማድረግ የሚያስችል መመሪያ ሚኒስቴሩ ማውጣት ይችላል።

3/ Where it is necessary to replace monopoly practices with competitive ones in those areas of activity referred to under sub article (1) of this Article, the Ministry may issue a directive which enables it to oblige foreign suppliers represented by sole agents to have more than one agent or to determine any sole agent to have a minimum threshold market share or to have a market share not exceeding a certain percentage.

\$7. ለኢንቨስትመንት መሥሪያ ቤት ስለተሰጠው ውክልና

57. Power Delegated to the Investment Organ

የኢትዮጵያ ኢንቨስትመንት ኤጀንሲ ወይም እንደአግባቡ የኢንቨስትመንት ፈቃድ ለመስጠት ሥልጣን የተሰጠው የክልል መስተዳድር አካል፡-

The Ethiopian Investment Agency or any regional executive body empowered to give investment permit shall:

1/ የኢንቨስትመንት አዋጅን እንደገና ለመደንገግ በወጣው አዋጅ ቁጥር 2) /09)(4 አንቀጽ !4 መሠረት የንግድ ምዝገባና የንግድ ፈቃድን በተመለከተ በውክልና የተሰጠውን ተግባር የሚያከናውኑ በዚህ አዋጅ ይህን አዋጅ ለማስፈጸም በሚወጣ ደንብ መሠረት ይሆናል፤

1/ carry out its functions pertaining to commercial registration and issuance of business licenses delegated to it under Article 24 of the Reenactment of the Investment Proclamation No. 280/2002, in compliance with this Proclamation and the regulation;

2/ በዚህ አዋጅና በደንቡ መሠረት የሚከፈለውን የምዝገባና የፈቃድ ክፍያ አግባብ ባለው ባለሥልጣን ስም ተቀብሎ እንደአግባቡ ለገንዘብ ሚኒስቴር ወይም ለፋይናንስ ቢሮ ገቢ ያደርጋል ይህንኑም አግባብ ላለው ባለሥልጣን ያሳውቃል፤

2/ collect registration and license fees in the name of the appropriate authority and forward the money to the Ministry of Finance or the finance bureau, as the case may be, and notify the appropriate authority of this fact;

3/ በተሰጠው የውክልና ሥልጣን መሠረት የንግድ ምዝገባና የንግድ ፈቃድን በተመለከተ ያከናወናቸውን ተግባራት በየሩብ ዓመቱ የክንውን ሪፖርት እና የምዝገባና ፈቃድ ሰነዶችን እንደ አግባቡ ለሚኒስቴሩ ወይም ለቢሮው ያስተላልፋል።

3/ forward to the Ministry or to the bureau, as appropriate, quarterly report of the performance of delegated activities and documents relating to commercial registration and issuance of license.

\$8. የሕዝብ ማስታወቂያ የማውጣት ሥልጣን

58. Power to Issue Public Notices

ሚኒስቴሩ በሕግ የተሰጠውን ተግባርና ሥልጣን ለማከናወን አስፈላጊ ሆነው ለሚያገኛቸው ጉዳዮች የሕዝብ ማስታወቂያ ማውጣት ይችላል።

The Ministry may, when it deems it necessary, issue public notices in order to carry out its powers and duties.

\$9. የመሽጋገሪያ ድንጋጌዎች

- 1/ ይህ አዋጅ በወጣበት የበጀት ዓመት በሕግ መሠረት የተሰጠ ወይም የታደሰ ፈቃድ በዚህ አዋጅ መሠረት እንደተሰጠ ወይም እንደታደሰ ይቆጠራል።
- 2/ በንግድ ምዝገባና ፈቃድ አዋጅ ቁጥር %7/09' 9 መሠረት የወጡ የሕዝብ ማስታወቂያዎች እና መመሪያዎች በዚህ አዋጅ መሠረት በሚወጡ የሕዝብ ማስታወቂያዎችና መመሪያዎች እስከሚተኩ ድረስ ተፈጻሚ ይሆናሉ።

% ቅጣት

በዚህ አዋጅ መዝጋቢው መስሪያ ቤት ወይም አግባብ ያለው ባለሥልጣን የሚወስዳቸው አስተዳደራዊ እርምጃዎች እንደተጠበቁ ሆነው ወንጀሉ አግባብ ባለው ሌላ ሕግ የበለጠ የሚያስቀጣ ካልሆነ በስተቀር ወንጀሉ መፈጸሙ በፍርድ ቤት ሲረጋገጥ፡-

- 1/ የፀና የንግድ ሥራ ፈቃድ ሳይኖረው በንግድ ሥራ ተሰማርቶ የተገኘ ሰው ከብር 1) \$ሺ /አንድ መቶ ሃምሳ ሺህ/ እስከ ብር 3) ሺ /ሦስት መቶ ሺህ/ በሚደርስ የገንዘብ መቀጫና ከ7 (ሰባት) እስከ 05 (አስራ አምስት) ዓመት በሚደርስ ጽኑ እስራት የሚቀጣ ሲሆን በተጨማሪም የንግድ ሥራ ሲካሄድባቸው የነበሩ የንግድ ዕቃዎች እና/ወይም የአገልግሎት መስጫ እና/ወይም የማምረቻ መሣሪያዎች በመንግሥት ይወረሳሉ፤
- 2/ ማንኛውም ሰው ሐሰተኛ መረጃ በማቅረብ በንግድ መዝገብ የተመዘገበ ወይም የንግድ ስሙን ያስመዘገበ ወይም የንግድ ሥራ ፈቃድ ወይም የንግድ እንደራሴ የምስክር ወረቀት ያወጣ ወይም የንግድ ምዝገባውን ወይም የንግድ ፈቃዱን ወይም የንግድ እንደራሴ የምስክር ወረቀቱን ያሳደሰ እንደሆነ ከብር %ሺ (ስልሳ ሺህ) እስከ 1) ሺ (መቶ ሃያ ሺህ) በሚደርስ የገንዘብ መቀጫ እና ከ7 (ሰባት) እስከ 02 (አስራ ሁለት) ዓመት በሚደርስ ጽኑ እስራት ይቀጣል፤
- 3/ ማንኛውም ሰው የዚህን አዋጅ ሌሎች ድንጋጌዎች ወይም የደንቡን ድንጋጌዎች ወይም ሚኒስቴሩ በዚህ አዋጅ መሠረት የሚያወጣውን የሕዝብ ማስታወቂያ ተላልፎ የተገኘ እንደሆነ ከብር " ሺ (ሰላሳ ሺ) እስከ ብር %ሺ (ስልሳ ሺ) በሚደርስ የገንዘብ መቀጫ እና ከ3 (ሦስት) እስከ 5 (አምስት) ዓመት በሚደርስ ጽኑ እስራት ይቀጣል፤

59. Transitory Provisions

- 1/ Any business license issued or renewed in accordance with law during the budget year this Proclamation has come into force shall be deemed to have been issued or renewed pursuant to this Proclamation.
- 2/ Public notices and directives issued pursuant to Commercial Registration and Business Licensing Proclamation No. 67/1997 shall be implemented until public notices and directives to be issued pursuant this Proclamation replace them.

60. Penalty

Without prejudice to administrative measures that may be taken by the registering office or the appropriate authority pursuant to this Proclamation and unless the offence is punishable with more sever penalty under other applicable laws and when the commission of the crime has been ascertained by court:

- 1/ any person who engages in commercial activities without having a valid business license shall be punished with fine from Birr 150,000 (one hundred fifty thousand) to Birr 300,000 (three hundred thousand) and with rigorous imprisonment from 7 (seven) to 15 (fifteen) years and the goods and/or the service delivery equipments and/or manufacturing equipments with which the business was being conducted shall in addition be confiscated by the government;
- 2/ any person who has intentionally got himself registered in the commercial register or has got his trade name registered or has obtained a business license or a commercial representative certificate or has got his commercial registration or his business license or his commercial representative certificate renewed using false information shall be punished with fine from Birr 60,000 (sixty thousands) to Birr 120,000 (one hundred twenty thousands) and with rigorous imprisonment from 7 (seven) to 12 (twelve) years;
- 3/ any person who violates other provisions of this Proclamation or the regulations or a public notice which the Ministry may issue pursuant to this Proclamation shall be punished with fine from Birr 30,000 (thirty thousand) to Birr 60,000 (sixty thousands) and with rigorous imprisonment from 3 (three) to 5 (five) years;

4/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (3) የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ ከምዝገባና ከፈቃድ መስጠት ሥራ ጋር በተያያዙ የሥራ መስኮች ተመድቦ የሚሰራ የመንግሥት ሠራተኛ ወይም ኃላፊ መደለያ በመቀበል ወይም በወዳጅነት ወይም በዝምድና ወይም አግባብ ባልሆነ ሌላ ግንኙነት በዚህ አዋጅ ከተደነገገው ውጪ የምዝገባ ሥራ የፈፀመ ወይም እንዲፈፀም ያደረገ ወይም ያደሰ ወይም እንዲታደስ ያደረገ ወይም የንግድ ፈቃድ ወይም የንግድ እንደራሴ የምስክር ወረቀት የሰጠ ወይም እንዲሰጥ ያደረገ ወይም ያደሰ ወይም እንዲታደስ ያደረገ እንደሆነ ከ0 (አሥር) አስከፊ 05 (አሥራ አምስት) ዓመት በሚደርስ ጽኑ እስራት ይቀጣል፤

5/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (4) የተመለከተው ቅጣት መደለያ በሰጠው ባለጉዳይ ላይም ተፈጻሚ ይሆናል።

6/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (4) አፈፃፀም አግባብነት ያላቸው የተሻሻለው የፀረ መብትና ልዩ የሥነሥርዓትና የማስረጃ ሕግ አዋጅ ቁጥር 4)" 4/09)(7 ድንጋጌዎች ተፈፃሚ ይሆናሉ።

%1. በአስተዳደራዊ እርምጃዎች ላይ ቅሬታ ስለማቅረብ

በዚህ አዋጅ መሠረት በመዝጋቢው መስሪያ ቤት ወይም አግባብ ባለው ባለሥልጣን አስተዳደራዊ እርምጃ የተወሰደበት ማንኛውም ሰው ወይም ነጋዴ ወይም የንግድ እንደራሴ ሊኖረው ከሚችለው ቅሬታ ጋር በተያያዘ በሕግ ጉዳዮች ላይ ብቻ ለመደበኛ ፍርድ ቤት አቤቱታ ሊያቀርብ ይችላል።

%2. ደንብ የማውጣት ሥልጣን

እንደ አስፈላጊነቱ የሚኒስትሮች ምክር ቤት ወይም የክልል መስተዳድር ምክር ቤቶች ይህን አዋጅ ለማስፈጸም ደንብ ያወጣሉ።

%3. የተሻሻሉና የዚህን አዋጅ ድንጋጌዎች የሚቃረኑ ሕጎች

1/ የሚከተሉት ዓሳቾች በዚህ አዋጅ ተሸረዋል፡-

4/ with out prejudice to the provision of sub article (3) of this Article any civil servant or official who is assigned to perform duties related to commercial registration and issuance of business license and who by taking bribes or through nepotism or favoritism or other illegal relationships, made or caused registration or renewed registration or caused the renewal of registration or issued or caused the issuance or renewed or caused the renewal of licenses or commercial representative certificate otherwise than provided for in this Proclamation shall be punished with rigorous imprisonment from 10 to 15 years;

5/ the penalty provided for under sub article (4) of this Article shall also be applicable to the person who has given a bribe;

6/ the relevant provisions of the Revised Proclamation to Provide for Special Procedure and Rules of Evidence on Anticorruption No. 434/2005 shall apply for the implementation of the provision of sub article (4) of this Article.

61. Submission of Complaints on Adminictrative Decisions

Any person or a business person or a commercial representative against whom an administrative decision has been taken by the registering office or the appropriate authority may lodge appeal in connection with his complaints to regular courts only on matters of law.

62. Power to Issue Regulations

The Council of Ministers or the councils of regional governments may issue regulations in order to implement this Proclamation.

63. Repealed and Inconsistent Laws

1/ The following laws are here by repealed:

ሀ/ የንግድ ምዝገባና ፈቃድ አዋጅ ቁጥር %7/09)' 9 /አንደተሻሻለ/፤

ለ/ የፌዴራል የንግድ ምዝገባና ፈቃድ የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ቁጥር 03/09)' 9 /አንደተሻሻለ/፤

ሐ/ የአዲስ አበባ/ድራዳዋ አስተዳደር የንግድ ምዝገባና ፈቃድ የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ቁጥር 04/09)' 9

2/ ማንኛውም ሌላ ሕግ ወይም የተለመደ አሠራር ከዚህ አዋጅ ጋር የሚቃረን ሆኖ ከተገኘ በዚህ አዋጅ በተመለከቱት ጉዳዮች ላይ ተፈጻሚነት አይኖረውም።

%4. xê° y iAbT q!z@

YH xêJ በፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን j Mé yiÁ YÇÅLŸ

አዲስ አበባ ሐምሌ 07 ቀን 2ሺ.2 ዓ.ም

GR¥ wLdgp×RqjS

**yxþT×eĀ 0Á%§êf ÄþäK%§þĀêf
ŋþBI þK PĒzþĀNT**

a) Commercial Registration and Business Licensing proclamation No. 67/1997 /as amended/;

b) Federal Government Commercial Registration and Business Licensing Council of Ministers Regulations No. 13/1997 /as amended/;

c) Addis Ababa/Diredawa Administrations Commercial Registration and Business Licensing Council of Ministers Regulation No.14/1997.

2/ No other law or customary practice, which is inconsistent with this Proclamation, shall have effect with respect to matters governed by this Proclamation.

64. Effective Date

This Proclamation shall enter into force up on the date of publication in the Federal Negarit Gazeta.

Done at Addis Ababa 24th day of July, 2010

GIRMA WOLDEGIORGIS

**PRESIDENT OF THE FEDERAL
DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA**